

ΤΜΗΜΑ ΤΕΛΩΝΕΙΩΝ

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ

2023 - 2025

ΛΕΥΚΩΣΙΑ
ΜΑΡΤΙΟΣ 2023
ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ	4
ΤΟ ΟΡΑΜΑ ΜΑΣ.....	5
Η ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΜΑΣ.....	5
ΟΙ ΑΞΙΕΣ ΜΑΣ	6
ΣΥΛΛΟΓΙΚΗ ΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ	7
ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ	8
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΤΕΛΩΝΕΙΩΝ	10
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΤΕΛΩΝΕΙΩΝ	16
Δ1. Προετοιμασία και εφαρμογή προγράμματος ελέγχων	16
Δ2.Απλούστευση των διαδικασιών και εκσυγχρονισμός των υποδομών για τη διευκόλυνση του εμπορίου.....	17
Δ3.Εκσυγχρονισμός του νομοθετικού πλαισίου	17
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	18
Δραστηριότητα 1 (Δ1) - Προετοιμασία και εφαρμογή προγράμματος ελέγχων	18
Έλεγχοι στα σημεία εισόδου / εξόδου της Δημοκρατίας και προληπτικοί έλεγχοι	18
Παρακολούθηση της ενδοενοσιακής κυκλοφορίας εναρμονισμένων προϊόντων	18
Απαγορεύσεις, περιορισμοί και κυρώσεις.....	19
Εκ των υστέρων έλεγχοι	20
Εσωτερικός Έλεγχος.....	20
Έλεγχος ρευστών διαθεσίμων	20
Αποτελεσματική είσπραξη των εσόδων.....	21
Ενίσχυση και παρακολούθηση προγράμματος για τις ανείσπρακτες οφειλές	21
Παρακολούθηση και αξιολόγηση των συστημάτων πληροφοριών και	22
ανάλυσης κινδύνου	22
Διαχείριση Κινδύνων και Τελωνειακοί Έλεγχοι.....	22
Διαχείριση πληροφοριών	23
Έλεγχοι αποθηκών τελωνειακής αποταμίευσης και φορολογικών αποθηκών	24
Ενίσχυση των ελέγχων των Παραδοσιακών Ιδίων Πόρων (ΠΙΠ).....	24
<i>Επιδιωκόμενα αποτελέσματα</i>	25
Δ1. Προετοιμασία και εφαρμογή προγράμματος ελέγχων	25

Δραστηριότητα 2 (Δ2) - Απλούστευση των διαδικασιών και εκσυγχρονισμός των υποδομών για τη διευκόλυνση του εμπορίου	25
Εγκεκριμένοι Οικονομικοί Φορείς (ΑΕΟ)	27
Εργαλείο για την Χρηματοδοτική Στήριξη για τον Εξοπλισμό των Τελωνειακών Ελέγχων	28
Καθολική Ηλεκτρονική Επικοινωνία.....	29
Βελτίωση του Γραφείου Υποστήριξης (Customs Helpdesk)	31
Βελτίωση του Δικτύου Επικοινωνίας.....	31
Επιμόρφωση για την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού	31
Δημιουργία Τελωνειακής Ακαδημίας.....	33
<i>Επιδιωκόμενα αποτελέσματα</i>	33
Δ2.Απλούστευση των διαδικασιών και εκσυγχρονισμός των υποδομών για τη διευκόλυνση του εμπορίου.....	33
Δραστηριότητα 3 (Δ3) – Εκσυγχρονισμός του νομοθετικού πλαισίου	34
Αναθεώρηση της Σύμβασης του ΚΥΟΤΟ	34
Μεταρρύθμιση του Ενωσιακού Τελωνειακού Δικαίου	34
Προσαρμογή της Εθνικής Νομοθεσίας και των τελωνειακών διαδικασιών στον Ενωσιακό Τελωνειακό Κώδικα και στις Πράξεις που τον πλαισιώνουν	35
Προσαρμογή της εθνικής νομοθεσίας στις Ενωσιακές Οδηγίες των Φόρων Κατανάλωσης	37
Φορολόγηση της Ενέργειας με την αναθεώρηση της Οδηγίας 2003/96/ΕΚ.....	37
Διαφοροποίηση του κοινού φορολογικού δείκτη σήμανσης που προστίθεται στο πετρέλαιο και την κηροζίνη.....	37
Καθορισμός κοινών ελαχίστων συντελεστών (φύρα) για τα ενεργειακά προϊόντα στα πλαίσια τροποποίησης της Οδηγίας (ΕΕ) 2020/262	38
Η διάρθρωση των συντελεστών ΕΦΚ στα βιομηχανοποιημένα καπνά με την αναθεώρηση της Οδηγίας 2011/64/ΕΕ.....	38
ΑΛΛΑ	38
Εισαγωγή Μηχανισμού Συνοριακής Προσαρμογής Άνθρακα (CBAM)	38
Κανονισμός για την παράνομη κατασκευή και εμπορία πυροβόλων σπλών.....	38
<i>Επιδιωκόμενα αποτελέσματα</i>	39
Δ3.Εκσυγχρονισμός του νομοθετικού πλαισίου	39
ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ	39
ΜΕΤΡΗΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ.....	40
ΕΠΙΛΟΓΟΣ	42

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Το Τμήμα Τελωνείων στο πλαίσιο άσκησης του δημοσιονομικού και του μη δημοσιονομικού του ρόλου, συμβάλλει κατά τρόπο ουσιαστικό στην υποστήριξη της οικονομικής ανάκαμψης και της μετάβασης σε μια πιο πράσινη, ψηφιοποιημένη και βιώσιμη οικονομία η οποία ανταποκρίνεται στις προτεραιότητες που καθορίζονται από την Ευρωπαϊκή Ένωση αλλά και στο Στρατηγικό Σχέδιο του Υπουργείου Οικονομικών για την ίδια περίοδο.

Μέσα από την πρωταρχική του ευθύνη για την εποπτεία των διεθνών εμπορικών συναλλαγών, η παρουσία του Τμήματος Τελωνείων στα σημεία εισόδου και εξόδου της Δημοκρατίας αλλά και στην ενδοχώρα, συμβάλλει στην ενθάρρυνση του νόμιμου εμπορίου και της επιχειρηματικής δραστηριότητας μέσω της αυτοματοποίησης και απλοποίησης των τελωνειακών διαδικασιών και στην καταπολέμηση του λαθρεμπορίου με σκοπό την στήριξη της ορθής λειτουργίας της ενιαίας αγοράς, θωρακίζοντας έτσι τον υγιή ανταγωνισμό. Επιπροσθέτως, μεριμνά για την προάσπιση της δημόσιας υγείας και του περιβάλλοντος, την προστασία και ασφάλεια της διεθνούς αλυσίδας εφοδιασμού, την προστασία του κοινωνικού συνόλου από την παράνομη διακίνηση επικίνδυνων ειδών, την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς, των προστατευμένων ειδών, και τον έλεγχο ρευστών διαθεσίμων μέσα από τη λήψη έγκαιρων δράσεων. Βασικός πυλώνας και πρωταρχικός στρατηγικός στόχος του Τμήματος εξακολουθεί να παραμένει η διασφάλιση της είσπραξης των δημοσίων εσόδων.

Συμβάλλει στον αγώνα κατά του οργανωμένου εγκλήματος και της τρομοκρατίας και στον αγώνα κατά της εμπορίας ανθρώπων, ναρκωτικών, όπλων και ειδών απομίμησης/ παραποίησης, ενώ παράλληλα εργάζεται συνεχώς για την καταπολέμηση των αυξανόμενων επιπέδων φορολογικής και τελωνειακής απάτης.

Οι ιδιαίτερες συνθήκες που έχουν διαμορφωθεί από αλληπάλληλες κρίσεις και τη γεωπολιτική αβεβαιότητα όπως η πανδημία, η αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την ΕΕ, η άνοδος της ψηφιοποίησης και του ηλεκτρονικού εμπορίου, η εμπόλεμη κατάσταση στην Ουκρανία και οι αυξανόμενες πληθωριστικές πιέσεις, καθιστούν επιτακτική όσο ποτέ, την ανάγκη να καταστούν τα τελωνεία της ΕΕ πιο έξυπνα, πιο καινοτόμα και πιο αποδοτικά μέσω της ενίσχυσης του νομικού και θεσμικού πλαισίου όσον αφορά την μελλοντική διαχείριση κρίσεων και προκλήσεων, την περαιτέρω απλούστευση των διαδικασιών, την διευκόλυνση του αυξανόμενου όγκου του νόμιμου εμπορίου διατηρώντας απρόσκοπτη και ταχύτερη τη ροή των εμπορευμάτων και την απόκτηση τεχνικού εξοπλισμού τελευταίας τεχνολογίας, ώστε να εντοπίζονται συναλλαγές υψηλού κινδύνου.

Το Στρατηγικό Σχέδιο 2023-2025 διαμορφώθηκε με βάση την γνώση και εμπειρία του τελωνειακού προσωπικού, το οποίο συναισθανόμενο τις προκλήσεις, έχει επικεντρωθεί σε δραστηριότητες που ανταποκρίνονται στις ανάγκες της κοινωνίας και της αγοράς και σε δραστηριότητες προτεραιότητας για τα «Τελωνεία 2030».

Στην πορεία του εκσυγχρονισμού και της καινοτομίας που αποτελούν σημαντικές όψεις του μέλλοντος, πιστεύω ακράδαντα ότι, με την προσήλωση του προσωπικού και της Διεύθυνσης του Τμήματος Τελωνείων στο καθήκον, θα επιτευχθεί η υλοποίηση του Στρατηγικού Σχεδίου 2023 - 2025. Με το βλέμμα στραμμένο στο μέλλον, η υποστήριξη μου είναι δεδομένη.

Μάρκος Κεραυνός
Υπουργός Οικονομικών

ΤΟ ΟΡΑΜΑ ΜΑΣ

Το Τμήμα Τελωνείων να λειτουργεί ως ένας οργανισμός, ο οποίος θα βελτιώνεται και θα εξελίσσεται σε συνεχή βάση με σκοπό την προώθηση της ανάπτυξης προς όφελος της κοινωνίας γενικότερα, μέσα στα πλαίσια της αποστολής του.

Η ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΜΑΣ

Το Τμήμα Τελωνείων επιδιώκει να:

- συνεισφέρει στα δημόσια έσοδα με την αποτελεσματική είσπραξη των δασμών, φόρων και άλλων επιβαρύνσεων που εμπίπτουν στις αρμοδιότητες του Τμήματος,
- προστατεύει την κοινωνία και το περιβάλλον και να βελτιώνει την ποιότητα ζωής και ασφάλεια της εφοδιαστικής αλυσίδας μέσα από την εφαρμογή αποτελεσματικών μηχανισμών πρόληψης και καταστολής,
- συνεργάζεται με άλλες Αρχές για θέματα ασφάλειας και ειδικά για θέματα αντιμετώπισης της τρομοκρατίας,
- διευκολύνει το νόμιμο εμπόριο και ενισχύει την ανάπτυξη των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων,
- καταπολεμεί επί συνεχούς βάσεως πάσης μορφής λαθρεμπόριο,
- προσαρμόζει τις τελωνειακές διαδικασίες στις προκλήσεις που συνεχώς αντιμετωπίζονται,
- ευθυγραμμίζει τις μεθόδους εργασίας με τη σύγχρονη τεχνολογία και την καινοτομία με έμφαση στη στρατηγική διαχείρισης κινδύνου,
- αξιοποιεί αποτελεσματικά και να βελτιώνει το ανθρώπινο δυναμικό του,
- τηρεί στατιστικά στοιχεία σε σχέση με τα δημόσια έσοδα τα οποία συμβάλουν στις στατιστικές εμπορίου,
- διατηρεί την κατάλληλη ισορροπία ανάμεσα στους τελωνειακούς ελέγχους και την διευκόλυνση του θεμιτού εμπορίου.

ΟΙ ΑΞΙΕΣ ΜΑΣ

Οι λειτουργοί του Τμήματος κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους θα πρέπει να παραμένουν πιστοί στις πιο κάτω αξίες που υπηρετούν το Δημόσιο Συμφέρον και την εξυπηρέτηση της Κοινωνίας, ενώ ταυτόχρονα αποτελούν τη βάση για την εκπλήρωση της αποστολής του Τμήματος Τελωνείων και συνάδουν με το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Τελωνειακών Ικανοτήτων.

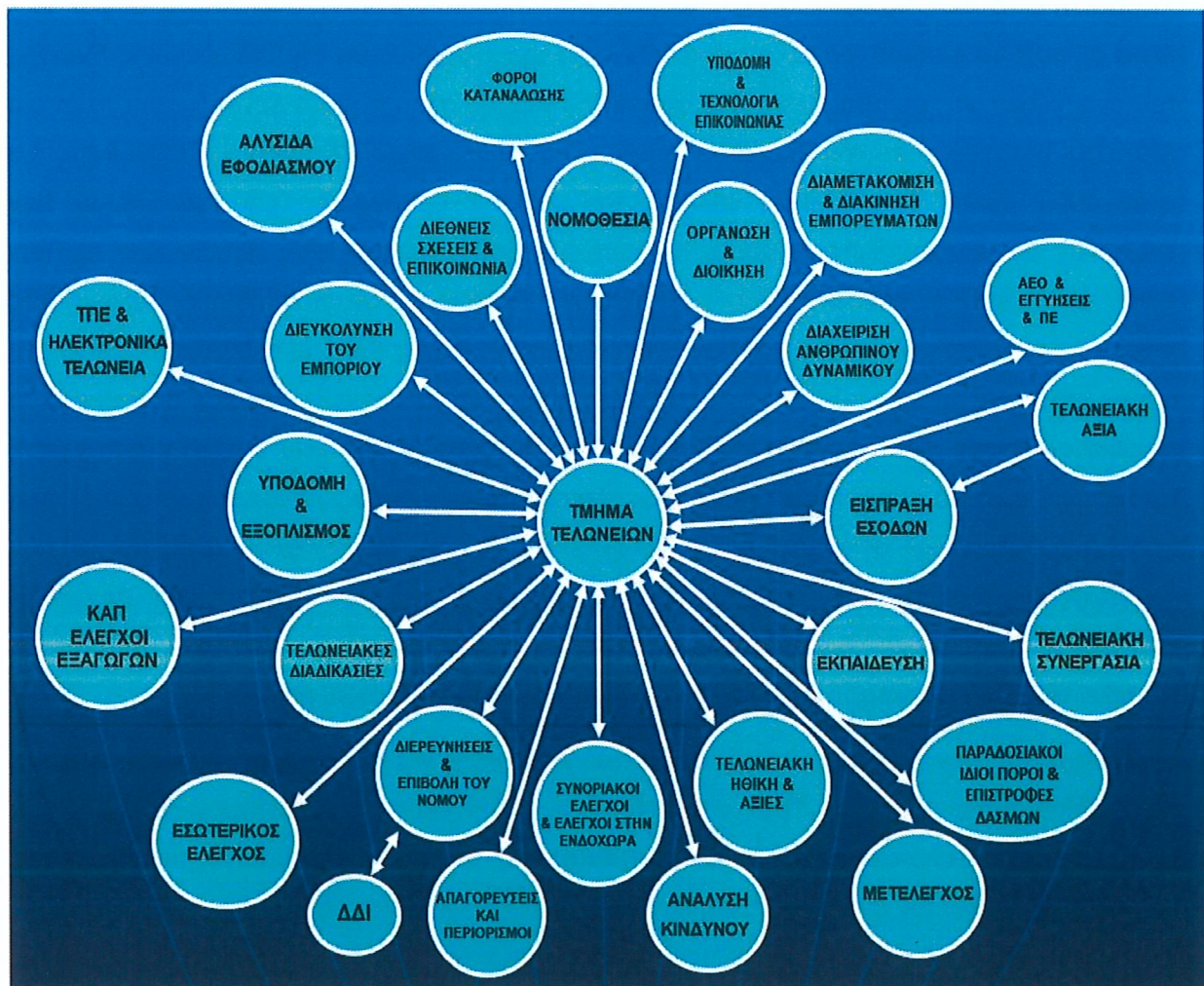

ΣΥΛΛΟΓΙΚΗ ΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ

Το νέο Στρατηγικό Σχέδιο αποτελεί συλλογική εργασία του τελωνειακού προσωπικού στο πλαίσιο άσκησης του δημοσιονομικού και μη δημοσιονομικού ρόλου του Τμήματος Τελωνείων και γενικότερα της εκπλήρωσης του οράματος και της αποστολής του.

Το στρατηγικό σχέδιο εκπονήθηκε λαμβάνοντας υπόψη, πέραν από τις αλλαγές που συντελούνται στο εξωτερικό περιβάλλον στο οποίο δραστηριοποιείται το Τμήμα, το εσωτερικό περιβάλλον - τους διαθέσιμους πόρους του Τμήματος και τη διαμόρφωση μιας νέας οργανωσιακής κουλτούρας και εξυπηρέτησης - παράγοντες που συντελούν στην επιτυχία του στρατηγικού σχεδίου.

Το πιο κάτω διάγραμμα αναδεικνύει τον πολυδιάστατο και πολυσύνθετο ρόλο που το Τμήμα καλείται να διαδραματίσει σ' ένα συνεχώς μεταβαλλόμενο οικονομικό και διεθνές περιβάλλον, υπηρετώντας διαχρονικά τις αξίες του και παραμένοντας προσηλωμένο στην εξυπηρέτηση του Δημοσίου Συμφέροντος και του συνόλου της κοινωνίας.

ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ

Τα Τελωνεία καλούνται να αντιμετωπίσουν προκλήσεις που σχετίζονται με τις συνεχείς εξελίξεις στο διεθνές μεταβαλλόμενο περιβάλλον, τις διεθνείς εμπορικές συναλλαγές, το προτιμησιακό εμπόριο, τις νέες τάσεις και τεχνολογίες - ψηφιοποίηση, ανάλυση δεδομένων - αναδυόμενα νέα επιχειρηματικά μοντέλα όπως το ηλεκτρονικό εμπόριο και η βελτιστοποίηση της αλυσίδας εφοδιασμού, τις Διεθνείς Συμφωνίες, την απάτη και το λαθρεμπόριο που προκαλούν διαρκή και εντεινόμενη ανησυχία, τη διακίνηση ναρκωτικών και όπλων, την μετανάστευση, την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης του οργανωμένου εγκλήματος και της τρομοκρατίας.

Περαιτέρω, οι προκλήσεις που το Τμήμα καλείται να αντιμετωπίσει, ταυτίζονται με τις προκλήσεις της Τελωνειακής Ένωσης. Σχετικά με αυτές τις προκλήσεις, αλλά και το μέλλον της Τελωνειακής Ένωσης, η «ομάδα των σοφών» που συστάθηκε για το σκοπό αυτό, καταλήγει στο συμπέρασμα ότι «η τελωνειακή Ένωση πρέπει να είναι καλύτερα προετοιμασμένη για την αντιμετώπιση των επερχόμενων προκλήσεων, όπως ο αυξανόμενος όγκος των εμπορικών συναλλαγών και τα νέα μοντέλα συναλλαγών, οι τεχνολογικές εξελίξεις, η πράσινη μετάβαση, το εξελισσόμενο γεωπολιτικό πλαίσιο και οι κίνδυνοι για την ασφάλεια.» Μέσα σε αυτό το πλαίσιο, έγιναν 10 συστάσεις για τη μεταρρύθμιση της Τελωνειακής Ένωσης που στοχεύουν στη μετάβαση της Τελωνειακής Ένωσης στο επόμενο επίπεδο, για το οποίο απαιτείται μεταρρύθμιση του θεσμικού και νομικού τελωνειακού πλαισίου (UCC Reform) και ταυτόχρονα άμεση διαρθρωτική αλλαγή του τρόπου οργάνωσης και εξοπλισμού των τελωνείων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι αποκλίνουσες προσεγγίσεις μεταξύ των κρατών μελών αποτελούν το επίκεντρο των εισηγήσεων, δεδομένου ότι οι ενωσιακές τελωνειακές αρχές πρέπει να ενεργούν σαν να ήταν ενιαία διοίκηση, ούτως ώστε οι οικονομικοί φορείς να αντιμετωπίζονται με ίσους όρους. Επιπρόσθετα η «ομάδα των σοφών» τόνισε τη σημασία (i) της ψηφιοποίησης των τελωνειακών διαδικασιών για πράσινα τελωνεία της ΕΕ και τη χρήση δεδομένων, και, (ii) ενός ολοκληρωμένου πλαισίου συνεργασίας με σκοπό την καλύτερη ανταλλαγή δεδομένων σε ολόκληρη την τελωνειακή ένωση, με την συμμετοχή των αρχών εποπτείας της αγοράς, των φορέων επιβολής του νόμου και των φορολογικών αρχών. Η μεταρρύθμιση του Παγκόσμιου Οργανισμού Τελωνείων μετά από εισήγηση της ΕΕ, επίσης αποτελεί άλλη μια πρόκληση με αντίκτυπο στα τελωνεία των κρατών μελών.

Πέραν των πιο πάνω, η ενίσχυση της Τελωνειακής Ένωσης για την αποτελεσματική εφαρμογή του Σχεδίου Δράσης για την Τελωνειακή Ένωση, η διαχείριση του ηλεκτρονικού εμπορίου όπως επίσης και η υλοποίηση του Σχεδίου Δράσης της Επιτροπής, για τη διανοητική ιδιοκτησία προκειμένου να τεθούν οι επιχειρήσεις σε τροχιά ανάκαμψης, αποτελούν προκλήσεις που το Τμήμα Τελωνείων σε συνεργασία με τις άλλες τελωνειακές διοικήσεις των κρατών μελών της ΕΕ καλούνται να αντιμετωπίσουν.

Επιπλέον, οι στρατηγικές που χαράσσονται σε άλλους τομείς πολιτικής έχουν αντίκτυπο στα καθήκοντα των τελωνειακών αρχών και οδηγούν στην επέκτασή τους. Η Πράσινη Συμφωνία της ΕΕ, η εφαρμογή του Μηχανισμού Συνοριακής Προσαρμογής του Άνθρακα, ο κίνδυνος αποψίλωσης και υποβάθμισης των δασών, η καταπολέμηση των περιβαλλοντικών εγκλημάτων αποτελούν μόνο ένα μέρος των μελλοντικών προκλήσεων.

Σχετικά με το θεματολόγιο 2030 για τη βιώσιμη ανάπτυξη και την επίτευξη των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ) που αποτελούν μεγάλη πρόκληση για την Ευρωπαϊκή Ένωση, το Τμήμα Τελωνείων, αναγνωρίζοντας τον κοινωνικό του ρόλο και το γεγονός ότι οι δραστηριότητες του έχουν αντίκτυπο στο κοινωνικό σύνολο και το φυσικό περιβάλλον, με προσήλωση στο καθήκον και λαμβάνοντας υπόψη τους 3 πυλώνες της βιώσιμης ανάπτυξης - κοινωνική, περιβαλλοντική, οικονομική - καλείται να συμβάλει στην υλοποίησή του, στηριζόμενο στον σεβασμό για το περιβάλλον, την υπευθυνότητα απέναντι στην κοινωνία και την ευημερία του ανθρώπινου δυναμικού, την χρηστή διακυβέρνηση και τις δίκαιες πρακτικές.

Η διασυνοριακή αντιμετώπιση απειλών κατά της υγείας, η προώθηση μιας ισχυρής εμπορικής πολιτικής (επανεξέταση της εμπορικής πολιτικής), οι οδηγίες των φόρων κατανάλωσης και ειδικότερα η ενεργειακή οδηγία, η καταπολέμηση της φοροδιαφυγής και της φορολογικής απάτης προκειμένου να αυξηθεί η διαφάνεια του φορολογικού περιβάλλοντος, η αναβάθμιση υφιστάμενων και η ανάπτυξη νέων ηλεκτρονικών συστημάτων προκειμένου να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις που προβλέπονται στην υφιστάμενη ενωσιακή τελωνειακή νομοθεσία αλλά και στις προκλήσεις του σύγχρονου εμπορίου σύμφωνα με την «Ατζέντα 2030», αποτελούν καίριας σημασίας επιδιώξεις.

Επιπροσθέτως το Τμήμα καλείται να προετοιμαστεί για την ανάληψη της Προεδρίας του Συμβουλίου της ΕΕ το 1^ο εξάμηνο του 2026. Η άμεση εμπλοκή του Τμήματος αρχίζει την 1.1.2025 με τη συμμετοχή του στην λεγόμενη «Τριάδα των Προεδριών», Πολωνία, Δανία και Κυπριακή Δημοκρατία και τον καταρτισμό του δεκαοκτάμηνου προγράμματος του Συμβουλίου. Η γνώση και εμπειρογνωμοσύνη της προεδρίας του 2^{ου} εξάμηνου του 2012 αποτελεί καθοριστικό παράγοντα στην ετοιμότητα του Τμήματος να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις του έναντι του Συμβουλίου και των Κρατών Μελών για μια πετυχημένη Προεδρία.

Τα τελωνεία αποτελούν τη ραχοκοκαλιά της Ενιαίας Αγοράς και της Κοινής Εμπορικής Πολιτικής της ΕΕ. Η κρίση της πανδημίας COVID-19, η έξοδος του Ηνωμένου Βασιλείου από την ΕΕ και η μετέπειτα επίτευξη της Συμφωνίας “Windsor Framework” σε σχέση με το Πρωτόκολλο της Βορείου Ιρλανδίας, ο πόλεμος στην Ουκρανία, και η τρέχουσα πολιτική κυρώσεων έχουν τονίσει τη στρατηγική σημασία των τελωνείων.

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΤΕΛΩΝΕΙΩΝ

Ανάπτυξη της Κυπριακής Οικονομίας μέσω του εκσυγχρονισμού του νομοθετικού πλαισίου για την διευκόλυνση του νόμιμου εμπορίου και την αποτελεσματική είσπραξη των εσόδων. Προστασία της κοινωνίας μέσω αποτελεσματικών ελέγχων και πάταξη του λαθρεμπορίου.

Το Τμήμα Τελωνείων συμβάλλει στην ανάπτυξη της Κυπριακής Οικονομίας λόγω της πρωταρχικής του ευθύνης όσον αφορά την εποπτεία των διεθνών εμπορικών συναλλαγών και τη διενέργεια ευρέος και διευρυνόμενου φάσματος ελέγχων. Οι ομαλές, απρόσκοπτες και ασφαλείς εμπορικές ροές είναι ουσιώδους σημασίας για την οικονομική ανάπτυξη και την ανταγωνιστικότητα της επιχειρηματικής δραστηριότητας και διασφαλίζονται στο πλαίσιο διαμόρφωσης μιας πολυεπίπεδης και αποτελεσματικής διαχείρισης τελωνειακών κινδύνων που διατρέχει η αλυσίδα εφοδιασμού. Με την διενέργεια αποτελεσματικών τελωνειακών ελέγχων αποφεύγονται οι καθυστερήσεις των εμπορικών ροών και μειώνονται τα κόστη τόσο για τα τελωνεία όσο και για τους εμπορευόμενους.

Μέσα από τον εκσυγχρονισμό του Ενωσιακού τελωνειακού πλαισίου και κατ' επέκταση των τελωνειακών διαδικασιών που βασίζονται στην προσαρμογή και περαιτέρω ενίσχυση των απαραίτητων συστημάτων πληροφορικής, ενισχύεται η οικονομική δραστηριότητα και ανάπτυξη, αλλά και η προστασία των πολιτών της ΕΕ, η προστασία των δημοσιονομικών και χρηματοοικονομικών συμφερόντων της ΕΕ με συνεπακόλουθο την αποδοτικότερη είσπραξη εσόδων της ΕΕ και των ΚΜ της, η διευκόλυνση και η επιτάχυνση του νόμιμου εμπορίου και η προώθηση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων.

Επιπροσθέτως, στο πλαίσιο της διευκόλυνσης του εμπορίου, το Τμήμα Τελωνείων επιδιώκει τη συνεχή βελτίωση της εξυπηρέτησης των πολιτών και των επιχειρήσεων μέσα από τον εκσυγχρονισμό και την αναβάθμιση των τελωνειακών διαδικασιών και την αύξηση των ηλεκτρονικά παρεχόμενων υπηρεσιών προς τον πολίτη, τις επιχειρήσεις και γενικότερα των κοινωνικών εταίρων. Ταυτόχρονα η προώθηση ηλεκτρονικών συναλλαγών συντελεί στην μείωση του διοικητικού βάρους για τις επιχειρήσεις μέσω της μείωσης της ανάγκης φυσικής παρουσίας τους στα Τελωνεία.

Το Τμήμα Τελωνείων διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο στην επίτευξη ισορροπίας μεταξύ, αφενός, της ανάγκης για διευκόλυνση του εμπορίου, με την εφαρμογή ταχύτερων και απρόσκοπτων διαδικασιών εισαγωγής, και αφετέρου, της ανάγκης διενέργειας τελωνειακών ελέγχων, λαμβανομένων υπόψη των διαθέσιμων πόρων. Η διενέργεια τελωνειακών ελέγχων αποτελεί νομική υποχρέωση, ενώ οι τελωνειακοί έλεγχοι διαφοροποιούνται ως προς (i) τον χρονισμό τους π.χ. έλεγχοι πριν από τον εκτελωνισμό κατά την εισαγωγή, εκ των υστέρων

έλεγχοι που έπονται του εκτελωνισμού, και (ii) το είδος τους π.χ έλεγχος εγγράφων, φυσικοί έλεγχοι. Περαιτέρω το Τμήμα διενεργεί εσωτερικούς ελέγχους με σκοπό τη διασφάλιση της ορθής εφαρμογής της τελωνειακής και της άλλης νομοθεσίας και την διαπίστωση του βαθμού και της έκτασης συμμόρφωσης με το ισχύον θεσμικό και νομικό πλαίσιο. Ανεξάρτητα από το είδος του ελέγχου, οι τελωνειακοί έλεγχοι διενεργούνται στη βάση ανάλυσης κινδύνων με τη χρήση σύγχρονης τεχνολογίας.

Για την προστασία και ασφάλεια της εφοδιαστικής αλυσίδας, το Τμήμα Τελωνείων διενεργεί ελέγχους που προηγούνται των νενομισμένων ελέγχων της εισαγωγής ή/και της εξαγωγής. Εφαρμόζει ταυτόχρονα με όλα τα άλλα Τελωνεία των ΚΜ κοινά κριτήρια και πρότυπα κινδύνου όσον αφορά τα εμπορεύματα που πρόκειται να μεταφερθούν στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης συμβάλλοντας στον εντοπισμό επικείμενων απειλών ειδικότερα για την αεροπορική ασφάλεια, με τη λήψη μέτρων για την αποτροπή φόρτωσης εμπορευμάτων υψηλού κινδύνου στις τρίτες χώρες.

Οι έλεγχοι στις εισαγωγές/εξαγωγές των εμπορευμάτων στοχεύουν στην πάταξη κάθε μορφής απάτης, παραβίασης δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, λαθρεμπορίου περιλαμβανομένων των καπνικών προϊόντων και άλλων ειδών που υπόκεινται σε ψηλή φορολογία, παράνομης διακίνησης όπλων μαζικής καταστροφής, ναρκωτικών, σύλησης της πολιτιστικής μας κληρονομιάς, απειλών ενάντια στη δημόσια υγεία και ασφάλεια από αγαθά που υπόκεινται σε απαγορεύσεις και περιορισμούς, καθώς και τη καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες της τρομοκρατίας και της εγκληματικότητας.

Το Τμήμα Τελωνείων έχει επίσης την αρμοδιότητα για τον έλεγχο της παραγωγής και της διακίνησης των επιτοπίως παραγομένων αγαθών που υπόκεινται στο φόρο κατανάλωσης. Για το έργο αυτό χρησιμοποιούνται τα αρχεία των αδειοδοτημένων οικονομικών φορέων.

Λαμβανομένης υπόψη της συνεχούς ανάπτυξης του ηλεκτρονικού εμπορίου και των συνεπαγόμενων προκλήσεων, το Τμήμα καλείται να διευκολύνει την αλυσίδα εφοδιασμού, παράλληλα όμως να διασφαλίσει την είσπραξη εσόδων από ενδεχόμενες υποτιμολογήσεις, αλλά και να αποτρέψει τη διακίνηση ναρκωτικών, απομιμήσεων, καθώς και ειδών που υπόκεινται σε απαγορεύσεις και περιορισμούς.

Το Τμήμα Τελωνείων εφαρμόζει σύγχρονες διαδικασίες για τις επιλογές για έλεγχο που στηρίζονται σε μεθόδους ανάλυσης και διαχείρισης κινδύνου. Στο πλαίσιο αυτό, το Τμήμα συνεργάζεται και ανταλλάζει πληροφορίες με άλλες τελωνειακές αρχές, Οργανισμούς και Υπηρεσίες Επιβολής του Νόμου (Αστυνομία, ΜΟΚΑΣ, Υπουργεία), εκπροσώπους Δικαιωμάτων Διανοητικής Ιδιοκτησίας, Παγκόσμιο Οργανισμό Τελωνείων, γεγονός που

συμβάλλει στην ενδυνάμωση και βελτιστοποίηση της από κοινού αντιμετώπισης των προκλήσεων που καλείται να διαχειριστεί.

Με στόχο τον εκσυγχρονισμό, απλοποίηση και επιτάχυνση των τελωνειακών διαδικασιών, αλλά και την αποτελεσματικότερη οργάνωση των τελωνειακών ελέγχων, το Τμήμα έχει θεσμική υποχρέωση να αναβαθμίσει υφιστάμενα και να αναπτύξει σύγχρονα ηλεκτρονικά συστήματα. Η ηλεκτρονική υποβολή όλων των τελωνειακών διασαφήσεων είναι υποχρεωτική και σε αρκετές περιπτώσεις είναι εφικτή η ηλεκτρονική είσπραξη των τελωνειακών δασμών και φόρων κατανάλωσης, γεγονός που συμβάλλει στη βελτίωση της παραγωγικότητας και αποτελεσματικότητας του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα, καθώς και στη μείωση του διοικητικού κόστους.

Πέραν από τους ελέγχους προστασίας και ασφάλειας, εισαγωγής /εξαγωγής, το Τμήμα εφαρμόζει επίσης τον Κανονισμό της Πράσινης Γραμμής σε όλα τα εγκεκριμένα σημεία διέλευσης, για την ομαλή διακίνηση προσώπων και αγαθών από τις κατεχόμενες περιοχές.

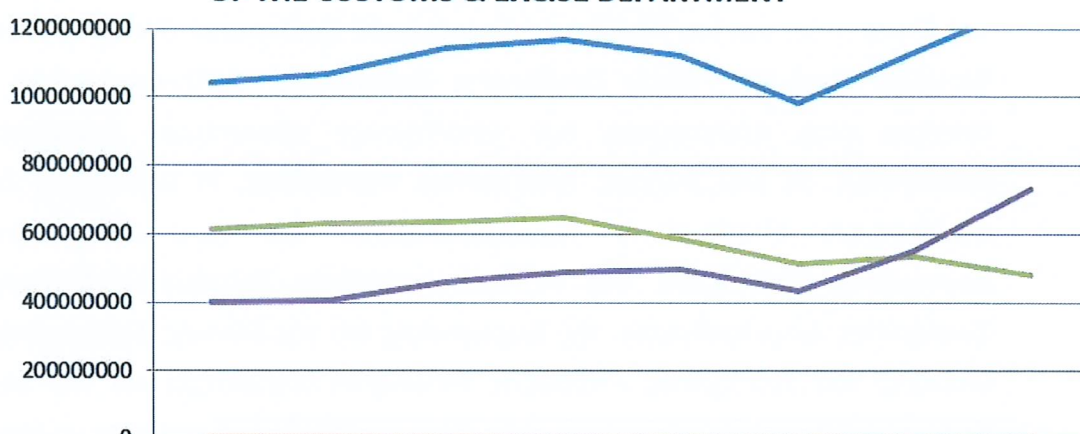
Οι συνεχείς προκλήσεις και εξελίξεις στο διεθνές περιβάλλον, η κρίση της πανδημίας Covid-19, το BREXIT και ο πόλεμος στην Ουκρανία αναδεικνύουν τον κρίσιμο ρόλο που έχουν να διαδραματίσουν τα Τελωνεία στην προστασία των πολιτών και των ευρωπαϊκών συνόρων καθώς συμβάλλουν στη διευκόλυνση της παροχής ανθρωπιστικής υποστήριξης και στην πράσινη και ψηφιακή μετάβαση, για διευκόλυνση του εμπορίου και της ανταγωνιστικότητας της ΕΕ.

Η ετοιμότητα και ενδυνάμωση του ανθρώπινου δυναμικού του Τμήματος Τελωνείων αποτελεί βασική προτεραιότητα για το ίδιο το Τμήμα, ώστε να ανταποκρίνεται με επαγγελματισμό και αποτελεσματικότητα στις καθημερινές προκλήσεις. Ως εκ τούτου, το Τμήμα Τελωνείων επενδύει σταθερά στην επιμόρφωση και εκπαίδευση του προσωπικού του ούτως ώστε να επιτυγχάνεται τόσο η απόδοση όσο και η ποιότητα στις παρεχόμενες υπηρεσίες. Η επιμόρφωση επεκτείνεται και στους εργασιακούς εταίρους του Τμήματος, εκεί όπου κρίνεται απαραίτητη, για ομαλή συνεργασία των δύο μερών.

Το Τμήμα Τελωνείων τηρεί στατιστικά στοιχεία για τις εμπορικές συναλλαγές και ενημερώνει σχετικά τη Στατιστική Υπηρεσία ή και άλλες Αρχές που νομιμοποιούνται να λαμβάνουν ενημέρωση. Τηρεί επίσης στοιχεία για τα έσοδα του, για τα αποτελέσματα των ελέγχων και προβαίνει στην ανάλυση τους ώστε να μπορεί να βελτιώνει τις μεθόδους ελέγχου.

Η πιο κάτω γραφική παράσταση παρουσιάζει το ύψος των εσόδων και των Ειδικών Φόρων Κατανάλωσης από το 2015 μέχρι το 2022.

REVENUES FROM EXCISE DUTIES V/S TOTAL REVENUES & VAT IMPORT OF THE CUSTOMS & EXCISE DEPARTMENT

YEAR	1	2	3	4	5	6	7	8
TOTAL REVENUE €	1041661322	1065870952	1142325527	1166338939	118815364	983680186	1129593335	1272378543
EXCISE DUTIES €	613694598	631622566	636005466	647421222	584127877	513910324	533844241	481660435
VAT €	398702821	403838123	458162831	486833251	498414677	434562844	549451674	732530843

Για το 2022 τα συνολικά έσοδα του Τμήματος Τελωνείων ανήλθαν σε € 1.272.378.543 σε σχέση με τα αντίστοιχα έσοδα του 2021 που ανήλθαν σε € 1.129.593.335. Τα συνολικά έσοδα από τους Φόρους Κατανάλωσης για το 2022 ανήλθαν σε € 481.660.435 σε σχέση με τα αντίστοιχα έσοδα του 2021 που ανήλθαν σε € 533.844.241. Δεδομένου ότι ο ΦΠΑ εισαγωγής εισπράττεται ως να είναι εισαγωγικός δασμός, το Τμήμα Τελωνείων εισέπραξε το ποσό των € 732.530.843 και το ποσό των € 549.451.674 το 2022 και το 2021, αντίστοιχα.

Το Τμήμα Τελωνείων εργάζεται συστηματικά για ένα περιβάλλον χωρίς χαρτί και έχει επιτύχει την ηλεκτρονική υποβολή των διασαφήσεων εισαγωγών, των διασαφήσεων εξαγωγών. Αποστέλλει επίσης με ηλεκτρονική διαδικασία τα στοιχεία που διαθέτει σε άλλες Υπηρεσίες ή Οργανισμούς που νομιμοποιούνται να τα έχουν (π.χ. Στατιστική υπηρεσία, στοιχεία εισαγωγών προς άλλες κυβερνητικές υπηρεσίες, κ.α.), είτε με ηλεκτρονικά μηνύματα είτε μέσω της Κυβερνητικής Αποθήκης Πληροφοριών. Ακολουθούνται επίσης ηλεκτρονικές διαδικασίες για την υποβολή αιτημάτων δασμολογικών ποσοστώσεων και των καταστάσεων επιτήρησης για τις διασαφήσεις εισαγωγών και εξαγωγών (Surveillance Reports) προς την ΕΕ. Γίνεται χρήση της Πύλης Εμπορευόμενων (Traders Portal), μέσω της οποίας οι οικονομικοί φορείς υποβάλλουν ηλεκτρονικά αιτήσεις για αποφάσεις, όπως για παράδειγμα η αίτηση για έκδοση Δεσμευτικής Δασμολογικής Πληροφορίας (ΔΔΠ) και ενημερώνονται ηλεκτρονικά για την απόφαση.

Στους άμεσα υλοποιήσιμους στόχους του είναι:

- Η πλήρης εφαρμογή όλων των ηλεκτρονικών συστημάτων που απαιτούνται βάσει του

Ενωσιακού Τελωνειακού Κώδικα (Πρόγραμμα Εργασιών για την Ανάπτυξη και Εγκατάσταση των Ηλεκτρονικών Συστημάτων - Εκτελεστική Απόφαση 2019/2151 (ΕΕ) της Επιτροπής) και του Πολυετούς Στρατηγικού Σχεδιασμού (MASP – Multi Annual Strategic Plan) της Γενικής Διεύθυνσης Φορολογίας και Τελωνείων της ΕΕ, που στοχεύει στην προσαρμογή των υφιστάμενων τελωνειακών διατυπώσεων και διαδικασιών σε ένα πλήρως ηλεκτρονικό περιβάλλον. Η υλοποίηση όλων των απαραίτητων συστημάτων, περιλαμβανομένου του νέου Αυτοματοποιημένου Συστήματος Εισαγωγών, του Αυτοματοποιημένου Συστήματος Εξαγωγών, του Συστήματος Διαμετακόμισης, της Ευρωπαϊκής και της Εθνικής Τελωνειακής Ενιαίας Θυρίδας, του Συστήματος Απόδειξης Ενωσιακού Χαρακτήρα και του Συστήματος Κεντρικού Τελωνισμού, άρχισε τον Ιανουάριο του 2022 και αναμένεται να ολοκληρωθεί το 2025.

- Εφαρμογή της Ηλεκτρονικής Πληρωμής που συνεπάγεται ενίσχυση των ηλεκτρονικών συναλλαγών και ταυτόχρονα την μείωση του διοικητικού κόστους για τις επιχειρήσεις.
- Ηλεκτρονική υποβολή των εγγράφων για τελωνειακές διασαφήσεις ή δηλώσεις περιλαμβανομένων και των υποστηρικτικών συνοδευτικών εγγράφων (π.χ. τιμολόγια, φορτωτικά έγγραφα, παραστατικό απόδειξης ενωσιακού χαρακτήρα T2L και T2LF, πιστοποιητικό κυκλοφορίας εμπορευμάτων EUR 1), για υλοποίηση του Έργου “Union Customs Code Project”.
- Ηλεκτρονική υποβολή των εγγράφων για τα οποία απαιτείται η έγκριση και υπογραφή από το Τμήμα Τελωνείων (π.χ. παραστατικό απόδειξης ενωσιακού χαρακτήρα T2L και T2LF, πιστοποιητικό κυκλοφορίας εμπορευμάτων EUR 1, αιτήματα εγγραφών στο τελωνειακό μητρώο και άλλων αδειών).
- Συντήρηση και επικαιροποίηση υφιστάμενων Πληροφοριακών Συστημάτων λόγω αλλαγών /προσθηκών που προκύπτουν από νομοθετικές ή νέες επιχειρησιακές απαιτήσεις.
- Επέκταση της διαλειτουργικότητας των Πληροφοριακών Συστημάτων μας με το TOM.
- Ηλεκτρονική επικοινωνία με άλλα κυβερνητικά Τμήματα για την ταχεία διεκπεραίωση των τελωνειακών διαδικασιών και ελέγχων (π.χ. άδειες, πιστοποιητικά, Ευρωπαϊκή Ενιαία Θυρίδα).
- Υλοποίηση της Εθνικής Τελωνειακής Ενιαίας Θυρίδας.
- Προσαρμογή υφιστάμενων διαδικασιών στις διατάξεις του Κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 609/2014 για την απόδοση των Παραδοσιακών Ιδίων Πόρων (ΠΙΠ) στο Ενωσιακό Ταμείο.
- Προσαρμογή των υφιστάμενων διαδικασιών στον Ενωσιακό Τελωνειακό Κώδικα (Καν. (ΕΕ) αριθ. 952/2013 και των Πράξεων που τον πλαισιώνουν (π.χ. γνωστοποίηση

άφιξης μεταφορικού μέσου, γνωστοποίηση προσκόμισης εμπορευμάτων, διασάφηση προσωρινής εναπόθεσης).

- Προσαρμογή της εθνικής δευτερογενούς νομοθεσίας στον Ενωσιακό Τελωνειακό Κώδικα (Καν.(ΕΕ) αριθ.952/2013) και των Πράξεων που τον πλαισιώνουν.
- Προσαρμογή των υφιστάμενων διαδικασιών στον Μηχανισμό Συνοριακής Προσαρμογής Άνθρακα (CBAM).
- Προσαρμογή στην
 - νέα Οδηγία του Συμβουλίου αρ. ΕΕ 2003/96 για την αναδιάρθρωση του πλαισίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις φορολογίες των ενεργειακών προϊόντων και της ηλεκτρικής ενέργειας.
 - αναθεωρημένη Οδηγία του Συμβουλίου 2011/64/ΕΕ σχετικά με την διάρθρωση και τους συντελεστές του Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης που εφαρμόζονται στα βιομηχανοποιημένα καπνά.
- Ενίσχυση της διοικητικής συνεργασίας στο πλαίσιο ανταλλαγής πληροφοριών μέσω διεθνών συμβάσεων.
- Καθιέρωση μηχανισμού συμψηφισμού οφειλών στο πλαίσιο ενίσχυσης της φοροεισπρακτικής ικανότητας του Τμήματος με συνεπακόλουθο την αύξηση των δασμοφορολογικών εσόδων.
- Προώθηση της εκούσιας συμμόρφωσης και αντιμετώπιση της μη συμμόρφωσης γενικότερα.
- Ευαισθητοποίηση του προσωπικού σε θέματα προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.
- Εκπόνηση Επικοινωνιακής Στρατηγικής με στόχο την ενίσχυση της εξωστρέφειας του Τμήματος Τελωνείων.
- Δημιουργία Τελωνειακής Ακαδημίας.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΤΕΛΩΝΕΙΩΝ

Δ1. Προετοιμασία και εφαρμογή προγράμματος ελέγχων

Συνεχής βελτίωση, εντατικοποίηση και ενίσχυση των ελέγχων μέσα από ένα πρόγραμμα ποιοτικής εκτίμησης κινδύνων και σύγχρονων μεθόδων και τεχνικών ελέγχου όπως:

- Έλεγχοι στα σημεία εισόδου / εξόδου της Δημοκρατίας και σημεία διέλευσης από τις κατεχόμενες περιοχές στα πλαίσια άσκησης της τελωνειακής επιτήρησης.
- Εφαρμογή κοινών κριτηρίων ανάλυσης κινδύνου από όλα τα Κράτη Μέλη της Ε.Ε. για την ασφάλεια και προστασία, με σκοπό την ασφάλεια της εφοδιαστικής αλυσίδας.
- Φυσικοί έλεγχοι και έλεγχοι εγγράφων εισαγωγών / εξαγωγών εμπορευμάτων.
- Παρακολούθηση της ενδοενωσιακής κυκλοφορίας εμπορευμάτων /προϊόντων.
- Έλεγχοι αναφορικά με την εφαρμογή των απαγορεύσεων και περιορισμών, συμπεριλαμβανομένων των κυρώσεων, σε συνεργασία με άλλες αρμόδιες υπηρεσίες.
- Εκ των υστέρων έλεγχοι και εσωτερικοί έλεγχοι.
- Αποτελεσματική είσπραξη των εσόδων.
- Ενίσχυση της παρακολούθησης των ανείσπρακτων οφειλών.
- Παρακολούθηση και αξιολόγηση των συστημάτων πληροφοριών και ανάλυσης κινδύνου.

- Έλεγχοι αποθηκών τελωνειακής αποταμίευσης και φορολογικών αποθηκών.
- Προληπτικοί έλεγχοι.
- Έλεγχοι της παραγωγής και κυκλοφορίας των εναρμονισμένων προϊόντων.
- Ενίσχυση των ελέγχων των Παραδοσιακών Ιδίων Πόρων (ΠΙΠ).
- Βελτίωση των τελωνειακών ελέγχων με τη χρήση εξοπλισμού νέας τεχνολογίας ο οποίος θα αποκτηθεί με συγχρηματοδότηση κατά 80% από το χρηματοδοτικό μέσο CCEI (Customs Control Equipment Instrument) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Δ2.Απλούστευση των διαδικασιών και εκσυγχρονισμός των υποδομών για τη διευκόλυνση του εμπορίου

- Προώθηση απλουστεύσεων περιλαμβανομένης της διακίνησης στρατιωτικού εξοπλισμού, χορήγηση σχετικών αδειών στο νόμιμο εμπόριο και η εφαρμογή κεντρικού τελωνισμού σε εθνικό επίπεδο.
- Ανάπτυξη όλων των ηλεκτρονικών συστημάτων που προβλέπονται από τον ΕΤΚ περιλαμβανομένης της Ενωσιακής και της Εθνικής Τελωνειακής Ενιαίας Θυρίδας (Customs Single Window) με χρηματοδότηση από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.
- Συνεχής εκσυγχρονισμός του Γραφείου Υποστήριξης (Customs Helpdesk).
- Συνεχής επιμόρφωση για την βελτίωση και ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού.

Δ3.Εκσυγχρονισμός του νομοθετικού πλαισίου

- Αναθεώρηση της Σύμβασης του ΚΥΟΤΟ.
- Μεταρρύθμιση του Ενωσιακού Τελωνειακού Κώδικα (UCC Reform).
- Τροποποίηση της εθνικής νομοθεσίας με σκοπό την πλήρη ευθυγράμμιση με τον Ενωσιακό Τελωνειακό Κώδικα.
- Προσαρμογή της εθνικής νομοθεσίας και των τελωνειακών διαδικασιών στον Ενωσιακό Τελωνειακό Κώδικα και στις Πράξεις που τον πλαισιώνουν.
- Αναθεώρηση της Οδηγίας 2003/96/ΕΚ για την φορολόγηση ενέργειας, την αλλαγή στον κοινό φορολογικό δείκτη σήμανσης που προστίθεται στο πετρέλαιο και την κηροζίνη, τον καθορισμό κοινών ελάχιστων συντελεστών (φύρα) για τα ενεργειακά προϊόντα στα πλαίσια της Οδηγίας (ΕΕ) 2020/262.
- Αναθεώρηση της Οδηγίας 2011/64/ΕΕ σχετικά με τη διάρθρωση των συντελεστών ΕΦΚ στα βιομηχανοποιημένα καπνά.
- Εισαγωγή Μηχανισμού Συνοριακής Προσαρμογής Άνθρακα (CBAM).
- Αναθεώρηση του Κανονισμού για την παράνομη κατασκευή και εμπορία πυροβόλων όπλων.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Δραστηριότητα 1 (Δ1) - Προετοιμασία και εφαρμογή προγράμματος ελέγχων

Το Τμήμα Τελωνείων προβαίνει σε συνεχή βελτίωση και ενίσχυση των ελέγχων μέσα από ένα πρόγραμμα διαχείρισης κινδύνου και σύγχρονων μεθόδων και τεχνικών ελέγχου όπως:

Έλεγχοι στα σημεία εισόδου / εξόδου της Δημοκρατίας και προληπτικοί έλεγχοι

Το Τμήμα Τελωνείων εντατικοποιεί τους ελέγχους στα σημεία εισόδου και εξόδου της Δημοκρατίας (Λιμάνια και Αεροδρόμια) και στην ενδοχώρα όπως επίσης και στα σημεία διέλευσης από τις κατεχόμενες προς τις ελεύθερες περιοχές, με σκοπό την πάταξη του λαθρεμπορίου εμπορευμάτων που υπόκεινται σε υψηλές δασμοφορολογικές επιβαρύνσεις όπως τα καπνικά προϊόντα και τη διασφάλιση της τήρησης της εφαρμογής των απαγορεύσεων και περιορισμών.

Οι έλεγχοι βασίζονται στο Σχέδιο Δράσης του Τομέα Διερευνήσεων και Δικαιωμάτων Διανοητικής Ιδιοκτησίας του Αρχιτελωνείου λαμβάνοντας υπόψη το Σχέδιο Δράσης της ΕΕ, καθώς και στα Σχέδια Δράσης των Κλάδων Διερευνήσεων και Δικαιωμάτων Διανοητικής Ιδιοκτησίας στους Επαρχιακούς Σταθμούς.

Μέσω του εκσυγχρονισμού των συστημάτων παρακολούθησης, των διαδικασιών ελέγχου και του εξοπλισμού των Τελωνείων επιδιώκεται η αύξηση της αποτελεσματικότητας των ελέγχων των φορτίων και ο περιορισμός της απώλειας εσόδων.

Στην πάταξη του λαθρεμπορίου έχει συμβάλει και η τροποποίηση του περί Τελωνειακού Κώδικα Νόμου αρ. 94 (I) του 2004 κατά το 2020, στην οποία προβλέπεται, μεταξύ άλλων, σημαντική αύξηση των ποινών για τα τελωνειακά αδικήματα με απώτερο σκοπό να ενεργούν προληπτικά και αποτρεπτικά.

Παρακολούθηση της ενδοενωσιακής κυκλοφορίας εναρμονισμένων προϊόντων

Η κυκλοφορία των εναρμονισμένων προϊόντων που διακινούνται υπό καθεστώς αναστολής των φόρων κατανάλωσης ενδέχεται να αποτελέσει έρεισμα για λαθρεμπόριο και φοροδιαφυγή. Συνεπώς θέτει σε κίνδυνο την ορθή είσπραξη των ειδικών φόρων κατανάλωσης και τη πρόληψη των καταχρήσεων καθώς και την καταπολέμηση της απάτης στα προϊόντα αυτά.

Ο έλεγχος και η παρακολούθηση των εναρμονισμένων προϊόντων επιτυγχάνονται μέσω του συστήματος EMCS (Excise Movement and Control Systems). Ο ρόλος του Τελωνείου κατά την διακίνηση των εναρμονισμένων προϊόντων είναι να επιβλέπει ότι, οι φόροι κατανάλωσης υπολογίζονται και καταβάλλονται κανονικά και οι διακινήσεις διεκπεραιώνονται πάντα εντός του καθορισμένου χρονικού πλαισίου που ορίζει η νομοθεσία (5 εργάσιμες μέρες από την παραλαβή στα υποστατικά του παραλήπτη).

Απώτερος σκοπός του συστήματος EMCS είναι η καλύτερη διαχείριση κινδύνου, η επικέντρωση των ελέγχων εκεί όπου υπάρχει πραγματικός κίνδυνος, η διευκόλυνση του νόμιμου εμπορίου, η ορθότερη είσπραξη των αναλογούντων ειδικών φόρων κατανάλωσης και η καλύτερη αξιοποίηση των διαθέσιμων πόρων.

Από τις 13 Φεβρουαρίου του 2023 το μηχανογραφημένο σύστημα EMCS καλύπτει και τη διαδικασία διακίνησης φορολογημένων εναρμονισμένων προϊόντων που μέχρι πρότινος πραγματοποιούνταν υπό την κάλυψη του Απλουστευμένου Συνοδευτικού Διοικητικού Εγγράφου ΑΣΔΕ.

Απαγορεύσεις, περιορισμοί και κυρώσεις

Λόγω της φυσικής του παρουσίας στα εγκεκριμένα σημεία εισόδου και εξόδου της Δημοκρατίας, οι λειτουργοί του Τμήματος Τελωνείων καλούνται να εφαρμόζουν, όχι μόνο την τελωνειακή νομοθεσία, αλλά και τη νομοθεσία άλλων Υπουργείων. Εφαρμόζοντας απαγορεύσεις ή περιορισμούς κατά την εισαγωγή και εξαγωγή, το Τμήμα στοχεύει ευρύτερα, στην προστασία της κοινωνίας, της δημόσιας υγείας και ασφάλειας, την προστασία της υγείας των ζώων και προφύλαξης των φυτών, του περιβάλλοντος, της βιομηχανικής και εμπορικής ιδιοκτησίας, των αρχαιολογικών θησαυρών, της πολιτιστικής κληρονομιάς, κ.ά.

Κάθε προϊόν, ανεξαρτήτως προέλευσης, πρέπει να συμμορφώνεται με την ισχύουσα ενωσιακή και εθνική νομοθεσία κατά τη διάθεση του στην αγορά. Ως εκ τούτου, το Τμήμα λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα για την αποφυγή της διάθεσης στην αγορά και της χρήσης μη συμμορφούμενων προϊόντων, στα πλαίσια συνεχούς και αगाστής συνεργασίας με τις κατά περίπτωση αρμόδιες αρχές.

Μέσω της ανάλυσης κινδύνου πραγματοποιούνται στοχευμένοι έλεγχοι, διασφαλίζοντας τη μέγιστη δυνατή συμμόρφωση με την νομοθεσία, την ορθή ροή της εφοδιαστικής αλυσίδας, καθώς και την ενίσχυση της συνεργασίας με τις εθνικές αρχές Εποπτείας και Επιτήρησης της αγοράς.

Παράλληλα το Τμήμα Τελωνείων εφαρμόζει τα Ψηφίσματα του Συμβουλίου Ασφάλειας των Ηνωμένων Εθνών και υιοθετεί τους Κανονισμούς, Αποφάσεις και τις κοινές θέσεις του Συμβουλίου της ΕΕ, σύμφωνα με τα οποία επιβάλλονται κυρώσεις κατά ορισμένων χωρών, προσώπων, οντοτήτων ή εμπορευμάτων.

Ειδικότερα, αναφέρεται ότι η εφαρμογή των κυρώσεων υλοποιείται κατά την εισαγωγή, εξαγωγή και διαμετακόμιση εμπορευμάτων, τα οποία μεταφέρονται ή προέρχονται από χώρες που υπόκεινται σε κυρώσεις.

Εκ των υστέρων έλεγχοι

Το Τμήμα Τελωνείων δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στην εξυπηρέτηση του νόμιμου εμπορίου μειώνει σημαντικά τους ελέγχους στα σημεία εισόδου. Ως αντιστάθμισμα της πρακτικής αυτής, το Τμήμα Τελωνείων πραγματοποιεί στη βάση κριτηρίων ανάλυσης κινδύνου ένα ευρύ φάσμα τελωνειακών επαληθευτικών και λογιστικών ελέγχων προκειμένου να επιβεβαιώσει την ορθότητα των τελωνειακών διασαφήσεων/δηλώσεων, την ορθότητα των εισπραχθέντων δασμών και φόρων, τον εντοπισμό τελωνειακών οφειλών, την είσπραξη τους αλλά και τη λήψη περαιτέρω διορθωτικών μέτρων.

Εσωτερικός Έλεγχος

Το Τμήμα Τελωνείων στοχεύει στην υλοποίηση των προγραμματισμένων Ετήσιων Σχεδίων Δράσης του στο μέγιστο δυνατό βαθμό. Τα εν λόγω σχέδια δράσης καταρτίζονται μέσα από την εφαρμογή και αξιοποίηση ενός καλά οργανωμένου εσωτερικού συστήματος ανάλυσης κινδύνου, που στόχο έχει να εντοπίζει συγκεκριμένες τελωνειακές διαδικασίες που χρήζουν επαναξιολόγησης και ελέγχου με βασικό γνώμονα τον εντοπισμό και την ρύθμιση πιθανών αδυναμιών τους. Επιπρόσθετα, το Τμήμα προσβλέπει στην παρακολούθηση της εφαρμογής των εισηγήσεων του, και κατ' επέκταση των οδηγιών της Διεύθυνσης, όπως αυτές καθορίστηκαν και κοινοποιήθηκαν στους εμπλεκόμενους, στην βάση των προηγούμενων ελέγχων του. Η ενίσχυση του Τομέα αποτελεί προτεραιότητα της Διεύθυνσης.

Έλεγχος ρευστών διαθεσίμων

Το Τμήμα χειρίζεται υποθέσεις αδήλωτων ρευστών διαθεσίμων σχετικά με ποσά ή χρυσό αξίας ίσης ή μεγαλύτερης των €10.000 που μεταφέρονται από ταξιδιώτες που εισέρχονται ή εξέρχονται στην/από την Κυπριακή Δημοκρατία ή αδήλωτων ασυνόδευτων ρευστών διαθεσίμων κατά την είσοδο/έξοδο τους από και προς την Κυπριακή Δημοκρατία. Με αυτό τον τρόπο συμβάλλει στην αντιμετώπιση της εγκληματικότητας και στη βελτίωση της ασφάλειας μέσω της καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες (ξέπλυμα βρώμικου χρήματος) και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

Αποτελεσματική είσπραξη των εσόδων

Το Τμήμα Τελωνείων διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην υλοποίηση της δημοσιονομικής πολιτικής του Κράτους, τόσο άμεσα με την είσπραξη σημαντικού μέρους των δασμοφορολογικών επιβαρύνσεων και με την πάταξη της φοροδιαφυγής, όσο και με τον περιορισμό των δαπανών του Τμήματος στο μέγιστο εφικτό βαθμό.

Για σκοπούς αποτελεσματικότερης είσπραξης εσόδων, το Τμήμα θα εξετάσει λήψη μέτρων με σκοπό την ενίσχυση της οικειοθελούς συμμόρφωσης (εκούσιας αποκάλυψης) και την αντιμετώπιση των περιπτώσεων μη συμμόρφωσης.

Ενίσχυση και παρακολούθηση προγράμματος για τις ανείσπρακτες οφειλές

Το Τμήμα συνεχίζει την ενίσχυση της τακτής παρακολούθησης της εξελικτικής πορείας των επιμέρους υποθέσεων οι οποίες αφορούν οφειλές προς το Τμήμα Τελωνείων, προς το σκοπό λήψης των κατά περίπτωση ενδεδειγμένων μέτρων για την ενδυνάμωση της αποτελεσματικής είσπραξης των οφειλόμενων ποσών και κατ' επέκταση, τη μεγιστοποίηση της εισπρακτικής ικανότητας του Τμήματος.

Προς την κατεύθυνση αυτή, δρομολογείται η εισαγωγή διαδικασίας συμψηφισμού των οφειλών σε συνεργασία με το Τμήμα Φορολογίας.

Περαιτέρω και προς επίτευξη των ανωτέρω στόχων του Τμήματος Τελωνείων, επισημαίνεται ότι σύμφωνα με τις διατάξεις της ισχύουσας περί Τελωνειακού Κώδικα νομοθεσίας, όπως αυτή διαμορφώθηκε με τη θέσπιση του περί Τελωνειακού Κώδικα (Τροποποιητικού) Νόμου αρ. 18(Ι) του 2022, ο οποίος τέθηκε σε ισχύ από την ημερομηνία δημοσίευσής του στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 4 Μαρτίου 2022, έχουν θεσπιστεί οι διατάξεις του άρθρου 111Α του περί Τελωνειακού Κώδικα Νόμου αρ. 94(Ι) του 2004, όπως τροποποιήθηκε, στις οποίες καθορίζεται η υπό προϋποθέσεις διαδικασία για τη δέσμευση και κατάσχεση ποσών που βρίσκονται σε τραπεζικούς λογαριασμούς οφειλετών, καθώς και οι διατάξεις του άρθρου 111Β του ίδιου Νόμου, στις οποίες καθορίζεται η υπό προϋποθέσεις δυνατότητα εγγραφής εμπράγματος βάρους σε ακίνητη ιδιοκτησία για οφειλόμενους δασμούς ή/ και φόρους.

Παρακολούθηση και αξιολόγηση των συστημάτων πληροφοριών και ανάλυσης κινδύνου

Διαχείριση Κινδύνων και Τελωνειακοί Έλεγχοι

Το Τμήμα Τελωνείων λαμβάνει μέτρα με στόχο τη διασφάλιση της ακεραιότητας της αλυσίδας εφοδιασμού για τις διεθνείς διακινήσεις εμπορευμάτων και για την διαφύλαξη της προστασίας και της ασφάλειας των κατοίκων της Κυπριακής Δημοκρατίας και της ΕΕ, την προστασία των χρηματοοικονομικών συμφερόντων τους, τη διευκόλυνση και την επιτάχυνση του νόμιμου εμπορίου και την προώθηση της ανταγωνιστικότητας.

Λόγω του αυξανόμενου όγκου των εμπορικών συναλλαγών και της ανάγκης εποπτείας της εφοδιαστικής αλυσίδας, το Τμήμα προβαίνει σε ανάλυση των κινδύνων για τη διενέργεια αποδοτικών και αποτελεσματικών ελέγχων, αποφυγή της αδικαιολόγητης διακοπής των νόμιμων συναλλαγών και αποτελεσματική αξιοποίηση των πόρων. Όσον αφορά τους ελέγχους και τις παρεμβάσεις, θα πρέπει να δίνεται προτεραιότητα στους τομείς που παρουσιάζουν τους μεγαλύτερους και πιο σοβαρούς κινδύνους και οι απαραίτητοι έλεγχοι να διενεργούνται στον πλέον κατάλληλο τόπο και χρόνο. Τα προγράμματα για τους Εγκεκριμένους Οικονομικούς Φορείς και τους αξιόπιστους ή συμμορφούμενους εμπόρους μπορούν να διευκολύνουν σημαντικά και να επιταχύνουν τον εκτελωνισμό και τις συναλλαγές μεταξύ ασφαλών εμπόρων που ενέχουν ελάχιστους κινδύνους.

Η διαχείριση των τελωνειακών κινδύνων και οι έλεγχοι θα πρέπει να προσαρμοσθούν και να βελτιωθούν προκειμένου να γίνουν πιο συνεκτικοί και πιο αποτελεσματικοί με καλύτερη αξιοποίηση των διαθέσιμων πόρων. Η αποτελεσματική διαχείριση των κινδύνων απαιτεί την στενή συνεργασία με τις τελωνειακές αρχές των άλλων κρατών μελών καθώς και των άλλων αρμοδίων υπηρεσιών σε εθνικό επίπεδο περιλαμβανομένων των αρχών επιβολής του νόμου και των υπηρεσιών ασφαλείας. Επίσης το Τμήμα Τελωνείων θα πρέπει να διασφαλίσει ότι θα υπάρχει το κατάλληλο προσωπικό και ο σχετικός τεχνικός εξοπλισμός για την διενέργεια στοχευμένων και αποτελεσματικών ελέγχων. Για την καταπολέμηση των νέων τάσεων απάτης και λαθρεμπορίου, ειδικότερα με την χρήση του ηλεκτρονικού εμπορίου, είναι χρήσιμο το Τμήμα να κάνει χρήση της τεχνολογίας όπως είναι τα εργαλεία ανάλυσης δεδομένων και της τεχνητής νοημοσύνης.

Το Τμήμα Τελωνείων, ως Διοικητική Αρχή, έχει εφαρμόσει εντός του 2022 την Εκτελεστική Απόφαση της Επιτροπής E(2022)1081 που προβλέπει τη θέσπιση μέτρων για την ομοιόμορφη εφαρμογή των ελέγχων με τη καθιέρωση κοινών κριτηρίων και προτύπων κινδύνου, σχετικά με ελέγχους ρευστών διαθεσίμων που εισέρχονται και εξέρχονται από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Το Τμήμα Τελωνείων θα πρέπει τακτικά να παρακολουθεί και να αξιολογεί την αποτελεσματικότητα των κοινών κριτηρίων και να υποβάλλει εκθέσεις προς την Επιτροπή.

Μετά την υλοποίηση της πρώτης φάσης από τον Μάρτιο του 2021, της ενιαίας εφαρμογής των τελωνειακών ελέγχων στο σύστημα ICS2 μέσω του καθορισμού κοινών κριτηρίων και προτύπων κινδύνου για σοβαρούς και επικείμενους κινδύνους που απειλούν την ασφάλεια, σε σχέση με εμπορεύματα που διακινούνται με ταχυμεταφορείς και ταχυδρομικούς φορείς, βάσει της Εκτελεστικής Απόφασης της Επιτροπής E(2020) 7782, από τον Μάρτιο του 2023 θα υλοποιηθεί η δεύτερη φάση του ICS2 που θα περιλαμβάνει παρόμοιους ελέγχους σχετιζόμενους με το γενικό αεροπορικό φορτίο. Η τρίτη φάση υλοποίησης του συστήματος ICS2 θα ακολουθήσει την 1η Μαρτίου 2024, η οποία θα περιλάβει τις θαλάσσιες, οδικές και σιδηροδρομικές μεταφορές. Το Τμήμα Τελωνείων θα πρέπει να τηρεί τις απαραίτητες πληροφορίες που θα του επιτρέπουν την τακτική παρακολούθηση και αξιολόγηση των κριτηρίων ασφάλειας.

Διαχείριση πληροφοριών

Η διαχείριση των πληροφοριών διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στη διασφάλιση της πρόληψης και καταστολής των παραβάσεων της τελωνειακής ή άλλης νομοθεσίας. Για το σκοπό αυτό το Τμήμα Τελωνείων διαθέτει προσβάσεις σε πληθώρα συστημάτων πληροφοριών και βάσεων δεδομένων σε εθνικό, ενωσιακό και διεθνές επίπεδο τα οποία χρησιμοποιούνται για την ανταλλαγή πληροφοριών και πληροφοριών κινδύνου καθώς και τη διαβίβαση αιτημάτων διοικητικής ή ποινικής (δικαστικής) συνδρομής. Οι εν λόγω πληροφορίες αξιολογούνται σε καθημερινή βάση και αξιοποιούνται με την δημιουργία προφίλ κινδύνου, την κυκλοφορία μηνυμάτων ετοιμότητας προς τα επαρχιακά τελωνεία και την ετοιμασία φακέλων τελωνειακών ερευνών. Το Τμήμα Τελωνείων θα πρέπει να μεγιστοποιήσει τη χρήση των συστημάτων αυτών και να τα αξιοποιήσει κατάλληλα λαμβάνοντας υπόψη το επίπεδο των κινδύνων καθώς και τις προτεραιότητες του Τμήματος. Θα πρέπει επίσης να αναζητούνται νέες πηγές πληροφόρησης. Το Τμήμα έχει καθοριστεί ως αρμόδια υπηρεσία μαζί με τις άλλες αρχές επιβολής του Νόμου για την εφαρμογή του Νόμου 141(I)/2018 που ρυθμίζει τη χρήση δεδομένων που περιέχονται στις καταστάσεις ονομάτων επιβατών (PNR), για τη πρόληψη, ανίχνευση, διερεύνηση και δίωξη τρομοκρατικών και σοβαρών εγκλημάτων. Για το σκοπό αυτό το Τμήμα Τελωνείων στελεχώνει με ένα λειτουργό την Μονάδα Στοιχείων Επιβατών με σκοπό την διενέργεια στοχευμένων και πιο αποτελεσματικών ελέγχων σε επιβάτες.

Επιπρόσθετα, με βάση το Νόμο 12(I)/2022 που προβλέπει για τη λειτουργία και χρήση του συστήματος πληροφοριών **Σέγκεν** (SIS II) στη Δημοκρατία, το Τμήμα Τελωνείων έχει καθοριστεί ως μια από της Αρχές που δικαιούνται να έχουν πρόσβαση στο σύστημα SIS II με σκοπό τον εντοπισμό αντικειμένων που σχετίζονται με σοβαρές αξιόποινες πράξεις ή με

σοβαρές απειλές. Το Τμήμα Τελωνείων θα λάβει ανάλογες αποφάσεις όπως και με τη λειτουργία του συστήματος PNR. Επιπρόσθετα, βρίσκεται σε εξέλιξη μελέτη, σε ευρωπαϊκό επίπεδο, για την διασύνδεση του SIS II με το ICS 2.

Περαιτέρω, θα πρέπει να γίνει αξιολόγηση των αναγκών του Τμήματος για να εκτιμηθεί η αναγκαιότητα απόσπασης τελωνειακών υπαλλήλων σε ευρωπαϊκούς οργανισμούς ή σε άλλες εθνικές αρχές επιβολής του Νόμου.

Έλεγχοι αποθηκών τελωνειακής αποταμίευσης και φορολογικών αποθηκών

Το Τμήμα δίνει ιδιαίτερη σημασία στον τομέα αυτό. Η φυσική παρουσία λειτουργιών του Τμήματος στις αποθήκες τελωνειακής αποταμίευσης και φορολογικές αποθήκες για σκοπούς ελέγχου σε συστηματική βάση επιδρά προληπτικά και κατασταλτικά στη διάπραξη αδικημάτων που σχετίζονται με τη λειτουργία των εν λόγω αποθηκών. Οι έλεγχοι των αποθηκών διενεργούνται αιφνιδιαστικά ή σε προγραμματισμένες επισκέψεις στους χώρους των αποθηκών και μπορεί να είναι επιλεκτικοί ή πλήρεις. Περιλαμβάνουν έλεγχο των λογιστικών καταχωρήσεων, φυσικό έλεγχο αποθεμάτων, έλεγχο αποθηκευτικών εγκαταστάσεων και έλεγχο για συμμόρφωση με τους όρους της άδειας. Απώτερος σκοπός της διενέργειας ελέγχων στις αποθήκες είναι η πρόληψη και καταστολή αδικημάτων στα πλαίσια του καθεστώτος και η πλήρης και συνεχής συμμόρφωση του κάτοχου της άδειας, του δικαιούχου του καθεστώτος ή του εγκεκριμένου αποθηκευτή με τις σχετικές διατάξεις της ισχύουσας τελωνειακής ή της άλλης νομοθεσίας, των σχετικών εγκυκλίων και των όρων της χορηγηθείσας άδειας.

Ενίσχυση των ελέγχων των Παραδοσιακών Ιδίων Πόρων (ΠΙΠ)

Το Τμήμα Τελωνείων έχει θέσει ως στόχο την ενίσχυση των ελέγχων των Παραδοσιακών Ιδίων Πόρων (ΠΙΠ) με σκοπό την αύξηση της εισπραξης των Ιδίων Πόρων της ΕΕ. Η δήλωση δασμολογητέας αξίας, χαμηλότερης από την πραγματική, η ψευδής δήλωση χώρας καταγωγής και η ψευδής περιγραφή των εμπορευμάτων στους ελέγχους ΠΙΠ δημιουργούν το «έλλειμμα τελωνειακών δασμών» (customs duties gap), ήτοι τη διαφορά μεταξύ των πράγματι εισπραχθέντων εισαγωγικών δασμών και του ποσού που, θεωρητικά, θα έπρεπε να είχε εισπραχθεί.

Ταυτόχρονα οι έλεγχοι αποσκοπούν στο να διαπιστωθεί κατά πόσο οι διαδικασίες που έχουν θεσπιστεί και εφαρμόζονται, συμμορφώνονται με την ισχύουσα τελωνειακή νομοθεσία και τους κανόνες για την βεβαίωση, εισπραξη και απόδοση των Ιδίων Πόρων στο Ενωσιακό Ταμείο.

Επιδιωκόμενα αποτελέσματα

Δ1. Προετοιμασία και εφαρμογή προγράμματος ελέγχων

Μέσα από την υλοποίηση των πιο πάνω δραστηριοτήτων επιδιώκουμε την:

- Προστασία των δημοσιονομικών συμφερόντων του Κράτους και κατ' επέκταση της ΕΕ.
- Προστασία και Ασφάλεια της αλυσίδας εφοδιασμού.
- Πάταξη της φοροδιαφυγής.
- Καταπολέμηση της φορολογικής και τελωνειακής απάτης.
- Προστασία της δημόσιας υγείας και του περιβάλλοντος.
- Προστασία των πολιτών και γενικότερα του κοινωνικού συνόλου.
- Πάταξη νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τυχόν χρηματοδότηση εγκληματικών Οργανώσεων (ρευστά διαθέσιμα).
- Καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος και της τρομοκρατίας.
- Ανάπτυξη επιχειρηματικών δραστηριοτήτων με τη διατήρηση της κατάλληλης ισορροπίας μεταξύ των ελέγχων και της νόμιμης επιχειρηματικής δραστηριότητας.
- Εύρυθμη λειτουργία της ενιαίας αγοράς.
- Πάταξη του λαθρεμπορίου.
- Αντιμετώπιση μη συμμόρφωσης.
- Ενίσχυση της φορολογικής και τελωνειακής συμμόρφωσης.
- Διευκόλυνση της εθελοντικής συμμόρφωσης παρέχοντας στους πολίτες επαρκείς πληροφορίες με απλότητα και ομοιομορφία.

Δραστηριότητα 2 (Δ2) - Απλούστευση των διαδικασιών και εκσυγχρονισμός των υποδομών για τη διευκόλυνση του εμπορίου

Οι Τελωνειακές Αρχές βρίσκονται περισσότερο από ποτέ αντιμέτωπες με την μεγάλη αύξηση του όγκου των εμπορικών συναλλαγών και την ανάγκη επιτάχυνσης της διαδικασίας εκτελωνισμού, έτσι ώστε οι απλουστευμένες διαδικασίες να αποκτούν τη σημασία τους σε μεγάλο βαθμό, προκειμένου να περιορίζονται τα εμπόδια που αντιμετωπίζουν τόσο οι πολίτες όσο και οι επιχειρήσεις.

Η ουσιαστική συμβολή των απλουστευμένων διαδικασιών στην διευκόλυνση του νόμιμου εμπορίου διαφάνηκε την περίοδο της πανδημίας, ειδικότερα σε σχέση με την εισαγωγή μυελού των οστών, ανθρωπίνου αίματος, φαρμάκων, μασκών κλπ., περίοδο κατά την οποία το Τελωνείο διαδραμάτισε επίσης κρίσιμο ρόλο στην ανάκαμψη από μια άνευ προηγουμένου κρίση στον τομέα της υγείας. Οι Τελωνειακές Αρχές αποτελούν την πρώτη γραμμή για τον έλεγχο τόσο των επιβατών, όσο και των εμπορευμάτων που κατάγονται από Τρίτη χώρα και από την έναρξη της πανδημίας του κορονοϊού βρίσκονται στο επίκεντρο βασικών καθηκόντων, όπως η διευκόλυνση προστατευτικού εξοπλισμού, ενώ έχουν αποτρέψει την εισαγωγή

προϊόντων παραποίησης/απομίμησης, όπως ακατάλληλες μάσκες, παραποιημένα φάρμακα κ.α.

Στα πλαίσια παροχής διευκολύνσεων στο νόμιμο εμπόριο, ενίσχυσης και στήριξης των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων και του τουρισμού, το Τμήμα χορηγεί αριθμό εθνικών και πολυεθνικών αδειών για την υπαγωγή μη ενωσιακών εμπορευμάτων σε κάποιο τελωνειακό καθεστώς περιλαμβανομένων και των ειδικών καθεστώτων, για καθορισμένο σκοπό και ανάλογα με την περίπτωση, με αναστολή της καταβολής του εισαγωγικού δασμού και του ΦΠΑ εισαγωγής, ή με την πλήρη ή μερική απαλλαγή της καταβολής του εισαγωγικού δασμού, όταν αυτά θα τεθούν σε ελεύθερη κυκλοφορία.

Η εφαρμογή απλουστευμένων διαδικασιών (σε σχέση με τις διασαφήσεις) λαμβάνει τις ακόλουθες μορφές:

- την απλουστευμένη διασάφηση για μεμονωμένη χρήση χωρίς εκ των προτέρων άδεια, "ad hoc" περίπτωση
- την απλουστευμένη διασάφηση για τακτική χρήση με εκ των προτέρων άδεια, στην οποία μπορεί να παραλείπονται ορισμένα στοιχεία ή υποστηρικτικά έγγραφα. Η διαδικασία ολοκληρώνεται σε δυο στάδια, με: (i) την υποβολή απλουστευμένης διασάφησης προκειμένου να χορηγηθεί η άδεια παραλαβής των εμπορευμάτων και (ii) την υποβολή συμπληρωματικής διασάφησης εντός 30 ημερών από την παράδοση των εμπορευμάτων ·
- την εγγραφή στις λογιστικές καταχωρήσεις του διασαφιστή που υπέχει θέση διασάφησης, και την υποβολή συμπληρωματικής διασάφησης· η εγγραφή στις λογιστικές καταχωρήσεις απαιτεί εκ των προτέρων άδεια και γνωστοποίηση προσκόμισης των εμπορευμάτων στο τελωνείο ή μη, ανάλογα με την ιδιότητα του οικονομικού φορέα·
- τον κεντρικό τελωνισμό, που αποσυνδέει τον τόπο υποβολής της διασάφησης από τον τόπο στον οποίο προσκομίζονται πράγματι τα εμπορεύματα και
- την αυτοαξιολόγηση, όπου ένας οικονομικός φορέας διεκπεραιώνει ο ίδιος ορισμένες τελωνειακές διατυπώσεις και συγκεκριμένα προσδιορίζει το ποσό των εισαγωγικών δασμών που απαιτούνται και πραγματοποιεί ορισμένους ελέγχους.

Το Τμήμα Τελωνείων θέτοντας σαν προτεραιότητα τη διευκόλυνση της επιχειρηματικής δραστηριότητας και του νομίμως διακινούμενου εμπορίου πρέπει να διασφαλίσει ότι οι

απλουστεύσεις όχι μόνο παραμένουν αλλά και ενισχύονται. Προς την κατεύθυνση αυτή, επιδιώκεται μεταξύ άλλων, η προώθηση:

- (i) έκδοσης αδειών χρήσης και λειτουργίας απλουστευμένων διαδικασιών και
- (ii) εφαρμογής κεντρικού τελωνισμού σε εθνικό επίπεδο.

Ο ανταγωνισμός μεταξύ των οικονομικών φορέων, το ηλεκτρονικό εμπόριο, η ταχύτητα στη διεκπεραίωση των εμπορικών συναλλαγών, η ανάγκη διαχείρισης πληροφοριών με υψηλό βαθμό ασφάλειας, οι αυξανόμενες προκλήσεις που έχουν να αντιμετωπίσουν τα τελωνεία που προκύπτουν από ένα συνεχώς μεταβαλλόμενο περιβάλλον, ενισχύουν την αναγκαιότητα προώθησης απλουστεύσεων και χορήγησης αδειών σε συμμορφούμενους και αξιόπιστους οικονομικούς φορείς.

- η εισαγωγή και εφαρμογή του έντυπου 302 της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Με γνώμονα την απλούστευση των τελωνειακών διατυπώσεων για τα εμπορεύματα που διακινούνται ή χρησιμοποιούνται στο πλαίσιο στρατιωτικών δραστηριοτήτων έχει θεσπισθεί το τελωνειακό έντυπο 302 της Ευρωπαϊκής Ένωσης - υποβάλλεται στο Τελωνείο αντί τελωνειακής διασάφησης – και πρέπει να χρησιμοποιείται από τα Υπουργεία Άμυνας των κρατών μελών μόνο για τη διακίνηση στρατιωτικού εξοπλισμού. Στα πλαίσια της υιοθέτησης του πιο πάνω εντύπου, και μέχρι την ανάπτυξη μηχανογραφημένου συστήματος από την αρμόδια αρχή, το Τμήμα Τελωνείων καλείται να συνεργαστεί με το Υπουργείο Άμυνας προκειμένου να καθορισθεί από κοινού η διαδικασία και η πρακτική εφαρμογή του.

Δεδομένου ότι η αποστολή του Τμήματος Τελωνείων βασίζεται σε μια απλή κατευθυντήρια αρχή, τη διατήρηση της ισορροπίας ανάμεσα στους τελωνειακούς ελέγχους και τη διευκόλυνση του θεμιτού εμπορίου, ένα σημαντικό εργαλείο τόσο για τους τελωνειακούς ελέγχους όσο και για τη διευκόλυνση του εμπορίου είναι η ιδιότητα του «εγκεκριμένου οικονομικού φορέα» (AEO).

Εγκεκριμένοι Οικονομικοί Φορείς (AEO)

Το Τμήμα Τελωνείων, στα πλαίσια άσκησης των αρμοδιοτήτων του, ασχολείται με θέματα που σχετίζονται με την ομοιόμορφη εφαρμογή της ενωσιακής τελωνειακής νομοθεσίας σε εθνικό επίπεδο και αφορούν τους Εγκεκριμένους Οικονομικούς Φορείς (Authorised Economic Operators - AEO) τόσο κατά το στάδιο χορήγησης της ιδιότητας AEO σε αξιόπιστους οικονομικούς φορείς που πληρούν τα Κριτήρια AEO, όσο και στο στάδιο της παρακολούθησης τους (AEO Monitoring). Οι Κύπριοι κάτοχοι Άδειας AEO (AEOC / AEOS / AEOF) θεωρούνται φερέγγυοι όσον αφορά τις σχετιζόμενες με τα τελωνεία δραστηριότητές τους και, ως εκ τούτου, δικαιούνται να απολαμβάνουν ορισμένα οφέλη (AEO Benefits) σε ολόκληρη την ΕΕ. Το Τμήμα

είναι επίσης ο κύριος χρήστης του EOS – “AEO Management IT Systems” της ΕΕ καθώς και της πύλης συναλλασσόμενων με τελωνεία για “eAEO” (eAEO - STP).

Στις άμεσες προτεραιότητες είναι, μεταξύ άλλων, η υλοποίηση του 3ετούς Εθνικού Σχεδίου Δράσης ΑΕΟ για την περίοδο 2022-2024 και αφορά τις ακόλουθες δράσεις:

- Προώθηση και συνέχιση της συνεργασίας μεταξύ όλων των αρμόδιων τομέων του Αρχιτελωνείου (ΑΕΟ – Μετελέγχου και Συμμόρφωσης – Διαχείρισης Πληροφοριών και Ανάλυσης Κινδύνου).
- Εκπαίδευση σε λειτουργούς του Τμήματος Τελωνείων, οι οποίοι στα πλαίσια άσκησης των καθηκόντων τους, ασχολούνται με την παραλαβή αιτήσεων για χορήγηση Άδειας ΑΕΟ, τυχόν διαβούλευση με άλλες τελωνειακές διοικήσεις σε άλλα ΚΜ, καθώς και εξέταση των σχετικών κριτηρίων ΑΕΟ.
- Ανάλυση στατιστικών στοιχείων που διαθέτει το Τμήμα για εντοπισμό εργασιακών εταίρων (όπως εισαγωγείς, κατασκευαστικές εταιρείες εξαγωγικές, κλπ.) με μεγάλο όγκο εργασιών / τελωνειακών διατυπώσεων.
- Προώθηση του θεσμού ΑΕΟ μέσα από στοχευμένες ενημερωτικές επαφές / ημερίδες με διάφορους οικονομικούς φορείς με σκοπό την επίδειξη ενδιαφέροντος για να υποβληθούν νέες αιτήσεις ΑΕΟ.
- Ενημέρωση των ωφελημάτων για τους κατόχους Άδειας ΑΕΟ (AEO Benefits).
- Παρακολούθηση της συμμόρφωσης ως προς τις προϋποθέσεις και τα κριτήρια ΑΕΟ για όλους τους Κύπριους κατόχους Άδειας ΑΕΟ (η δράση αυτή είναι σε εξέλιξη, καθότι υπάρχει σχετική σύσταση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για έλεγχο σε υφιστάμενους ΑΕΟs ανά τριετία).
- Συμμετοχή στις συναντήσεις δικτύωσης του γραφείου DG TAXUD-A-3-AEO της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (AEO Network Meetings).
- Υλοποίηση και εφαρμογή του νέου ηλεκτρονικού συστήματος “eAEO” έκδοση 4 Μέρος 2. (η υλοποίηση γίνεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σε συνεργασία με τα κράτη μέλη). Σημειώνεται ότι όλες οι αιτήσεις ΑΕΟ παραλαμβάνονται ηλεκτρονικά μέσω του συστήματος “eAEO – STP”, κατόπιν σχετικής πρόσβασης.

Εργαλείο για την Χρηματοδοτική Στήριξη για τον Εξοπλισμό των Τελωνειακών Ελέγχων

Το Τμήμα Τελωνείων συμμετέχει ενεργά στο Εργαλείο για την Χρηματοδοτική Στήριξη για τον Εξοπλισμό των Τελωνειακών Ελέγχων που έχει σαν στόχο την ενδυνάμωση και αναβάθμιση των δυνατοτήτων των Τελωνειακών Αρχών των Κρατών Μελών με την απόκτηση ανιχνευτικού

εξοπλισμού προηγμένης και καινοτόμας τεχνολογίας, μέσα στα πλαίσια της Ολοκληρωμένης Διαχείρισης Συνόρων.

Το συμφωνηθέν ποσό του Προγράμματος για το δημοσιονομικό πλαίσιο 2021-2027 ανέρχεται στα 1 δις ευρώ και η συγχρηματοδότηση που θα καλύπτει το Ταμείο θα αντιστοιχεί στο 80% του κόστους αγοράς του εξοπλισμού, μη συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α., και οι εθνικές τελωνειακές διοικήσεις μπορούν να υποβάλουν αιτήσεις για χρηματοδότηση υπό μορφή επιχορηγήσεων, οι οποίες θα αξιολογούνται από την Επιτροπή λαμβάνοντας υπόψη τους στόχους του Προγράμματος.

Το Τμήμα Τελωνείων με στόχο την καλύτερη αξιοποίηση του εν λόγω Εργαλείου έχει υποβάλει σχετική αίτηση μέσα στο 2022 η οποία έχει αξιολογηθεί θετικά με αποτέλεσμα την εξασφάλιση του ποσού €2.389.600,00 για την αγορά του πιο κάτω εξοπλισμού:

Λιμάνι Λεμεσού

1. Κινητή ακτινοδιαγνωστική μηχανή “high energy” για τον έλεγχο του θαλάσσιου φορτίου.
2. Ακτινοδιαγνωστική συσκευή χειρός τεχνολογίας “Backscatter”.
3. Πυλώνες ανίχνευσης ραδιενέργειας για τον έλεγχο του θαλάσσιου φορτίου.
4. Συσκευή χειρός ταυτοποίησης ισοτόπων (RIIDs) για την ταυτοποίηση και μέτρηση της ραδιενέργειας.
5. 10 προσωπικούς ανιχνευτές ραδιενέργειας (pagers).
6. Φορητή συσκευή ανάλυσης μετάλλων τεχνολογίας “XRF” (X-Ray Fluorescence) για εντοπισμό της ύπαρξης απαγορευμένων μετάλλων σε εισαγόμενα προϊόντα.
7. Συσκευή χειρός τεχνολογίας “Raman” για την αναγνώριση άγνωστων χημικών ουσιών και έλεγχο για ναρκωτικά, εκρηκτικά, πρόδρομων και άλλων ελεγχόμενων ουσιών.

Αεροδρόμιο Λάρνακας

1. Σταθερή ακτινοδιαγνωστική μηχανή “ low energy” για τον έλεγχο εισερχομένων επιβατών.
2. Πυλώνες ανίχνευσης ραδιενέργειας για τον έλεγχο του αεροπορικού φορτίου.
3. Συσκευή χειρός τεχνολογίας “Raman” για την αναγνώριση άγνωστων χημικών ουσιών και έλεγχο για ναρκωτικά, εκρηκτικά, πρόδρομων και άλλων ελεγχόμενων ουσιών.

Καθολική Ηλεκτρονική Επικοινωνία

Τις τελευταίες δεκαετίες, το Τμήμα Τελωνείων έχει κάνει τεράστια βήματα εξέλιξης, με στόχο να ανταπεξέλθει στις σύγχρονες προκλήσεις, τον συνεχώς αυξανόμενο όγκο του διεθνούς εμπορίου, τις ταχέως εξελισσόμενες τεχνολογίες και επιχειρηματικά μοντέλα.

Μέσα στα πλαίσια της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης αλλά και της εφαρμογής της Απόφασης 70/2008 για τα Ηλεκτρονικά Τελωνεία, της σχετικής πρόνοιας του Ενωσιακού Τελωνειακού Κώδικα, Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 952/2013, ο οποίος στο άρθρο 6 προνοεί την καθολική ηλεκτρονική επικοινωνία με όλους όσους εμπλέκονται στις τελωνειακές διαδικασίες (οικονομικούς φορείς, κυβερνητικές υπηρεσίες, άλλα κράτη μέλη και Ευρωπαϊκή Επιτροπή), το Τμήμα Τελωνείων λειτουργεί ηλεκτρονικά συστήματα με στόχο τη δημιουργία ενός σύγχρονου, αποτελεσματικού και πλήρως ηλεκτρονικού περιβάλλοντος χωρίς χαρτί. Με τον τρόπο αυτό διασφαλίζεται η ασφάλεια και η προστασία στα εξωτερικά σύνορα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, διευκολύνοντας παράλληλα το νόμιμο εμπόριο προς όφελος τόσο των επιχειρήσεων όσο και των Ευρωπαίων πολιτών, στη βάση των αξιών της απλότητας, της ταχύτητας και της παροχής ποιοτικών υπηρεσιών.

Σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα που αναλύεται στο Ευρωπαϊκό Πολυετές Στρατηγικό Σχέδιο για τα Τελωνεία, οι Τελωνειακές Αρχές της Ευρωπαϊκής Ένωσης οφείλουν μέχρι το 2025, να αναβαθμίσουν υφιστάμενα και να αναπτύξουν νέα συστήματα, τα οποία να μπορούν να ανταποκρίνονται στις υποχρεώσεις που προβλέπονται από την νομοθεσία αλλά και στις προκλήσεις του σύγχρονου εμπορίου. Στις αρχές του 2022, το Τμήμα Τελωνείων έχει αρχίσει την υλοποίηση ενός μεγαλεπήβολου έργου για την ανάπτυξη των νέων του συστημάτων. Με βάση το χρονοδιάγραμμα του έργου εντός του 2023 θα τεθούν σε εφαρμογή η Γνωστοποίηση Άφιξης Μεταφορικού Μέσου, η Γνωστοποίηση Προσκόμισης των Εμπορευμάτων, η Διασάφηση Προσωρινής Εναπόθεσης, το Αυτοματοποιημένο Σύστημα Εισαγωγών (AIS), στο οποίο θα περιλαμβάνεται και η πλήρως αυτοματοποιημένη τελωνειακή διασάφηση για την εφαρμογή των εξ' αποστάσεως πωλήσεων αγαθών (e-commerce) μικρής αξίας που εισάγονται από τρίτες χώρες προς αντικατάσταση της ενδιάμεσης τεχνικής λύσης που εφαρμόστηκε την 1/7/2021, το οριζόντιο Σύστημα Ανάλυσης Κινδύνου, το Αυτοματοποιημένο Σύστημα Εξαγωγών (AES), η πέμπτη φάση του Συστήματος Διαμετακόμισης (NCTS), η δεύτερη φάση του Συστήματος Ελέγχου Εισαγωγών (ICS2) και η πρώτη φάση του Συστήματος Κεντρικού Τελωνισμού.

Ένα σημαντικό και καινοτόμο σύστημα το οποίο θα υλοποιηθεί στα πλαίσια του έργου είναι το Περιβάλλον της Ενιαίας Θυρίδας για τα Τελωνεία, το οποίο προβλέπεται να διευκολύνει τις διάφορες Αρχές που εμπλέκονται στη διαδικασία τελωνισμού των εμπορευμάτων, ούτως ώστε να ανταλλάσσουν ηλεκτρονικά τις απαιτούμενες πληροφορίες για την εκπλήρωση όλων των κανονιστικών απαιτήσεων για την εισαγωγή, εξαγωγή και διαμετακόμιση των εμπορευμάτων, τις οποίες οι οικονομικοί φορείς θα υποβάλλουν μόνο μία φορά και σε ένα μόνο σημείο (single entry point). Αυτό θα ενισχύσει τη συνεργασία και τον συντονισμό μεταξύ των εμπλεκόμενων Αρχών, προκειμένου να διευκολυνθεί η αυτόματη επαλήθευση των μη τελωνειακών

διατυπώσεων για τα εμπορεύματα που εισέρχονται και εξέρχονται από την Ευρωπαϊκή Ένωση, την απλοποίηση, την επιτάχυνση των διαδικασιών και τη διευκόλυνση των οικονομικών φορέων.

Για την υλοποίηση του έργου και την υψηλή διαθεσιμότητα των συστημάτων, αναβαθμίζονται τα δίκτυα του Τμήματος Τελωνείων, αναπτύσσεται κέντρο αποκατάστασης καταστροφών (disaster recovery site) και ενισχύεται το Κέντρο Εξυπηρέτησης και Υποστήριξης (Helpdesk). Παράλληλα, το Τμήμα Τελωνείων προχωρά στην απαραίτητη μελέτη για τον εντοπισμό των αναγκών για τη βελτιστοποίηση της ψηφιακής ασφάλειας των συστημάτων του, την υιοθέτηση σύγχρονων μεθόδων ηλεκτρονικής ταυτοποίησης, ηλεκτρονικής υπογραφής, ηλεκτρονικής ταυτότητας και ηλεκτρονικής σφραγίδας, στη βάση των γενικότερων κυβερνητικών σχεδιασμών και στρατηγικής.

Βελτίωση του Γραφείου Υποστήριξης (Customs Helpdesk)

Το σύστημα κέντρου εξυπηρέτησης (Helpdesk) είναι ένα εργαλείο διαχείρισης με το οποίο οι λειτουργοί εξυπηρέτησης λαμβάνουν αιτήματα από οικονομικούς φορείς, συναδέλφους αλλά και την ΕΕ και προσπαθούν να τα ικανοποιήσουν. Με τη χρήση του συστήματος αυτού, το Τμήμα Τελωνείων ανταποκρίνεται πιο άμεσα και αποτελεσματικά στα διάφορα αιτήματα. Αξίζει να σημειωθεί ότι η πανδημία βοήθησε αρκετά στην βελτίωση και ενίσχυση του Γραφείου Εξυπηρέτησης και Υποστήριξης.

Βελτίωση του Δικτύου Επικοινωνίας

Το δίκτυο επικοινωνίας του Τελωνείου απαιτεί συνεχή εξέλιξη, ούτως ώστε να επιτυγχάνεται πιο αποτελεσματική και εύκολη επικοινωνία, τόσο σε ενδοεπιχειρησιακό όσο και σε εξωεπιχειρησιακό επίπεδο.

Οι λειτουργίες στο διαδικτυακό τόπο (ιστότοπο) του Τμήματος Τελωνείων επικαιροποιούνται και αναβαθμίζονται με στόχο την συνεχή βελτίωση της εξυπηρέτησης των πολιτών, των επιχειρήσεων και των φορέων του δημόσιου και ευρύτερου δημόσιου τομέα.

Στα πλαίσια των παρεχομένων ηλεκτρονικών υπηρεσιών, το Τμήμα Τελωνείων έχει υιοθετήσει μέσα κοινωνικής δικτύωσης όπως το Facebook και το Twitter.

Επιμόρφωση για την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού

Στην σύγχρονη εποχή των ραγδαίων κοινωνικοοικονομικών και τεχνολογικών αλλαγών η δια βίου μάθηση και η ενίσχυση των ικανοτήτων και δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού είναι κομβικής σημασίας. Η επάρκεια στη χρήση της γνώσης, η αξιοποίηση της μεταγνώσης, η αξιοποίηση ικανοτήτων και δεξιοτήτων για την αποτελεσματική διεξαγωγή των εργασιών,

αποτελούν βασική στόχευση των δημοσίων πολιτικών. Συνεπώς, το Τμήμα Τελωνείων δίνει ιδιαίτερη έμφαση στην ανάπτυξη των ικανοτήτων και δεξιοτήτων των τελωνειακών υπαλλήλων προκειμένου να συμβάλουν στην επίτευξη των στόχων του Τμήματος εφαρμόζοντας το Τελωνειακό Πλαίσιο Ικανοτήτων της ΕΕ.

Η κατάρτιση και η ανάπτυξη ικανοτήτων για τους τελωνειακούς υπαλλήλους είναι σημαντική έτσι ώστε οι γνώσεις, οι δεξιότητες και οι επιδόσεις να ευθυγραμμίζονται σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ιδιαίτερη σημασία αποκτά και η ευαισθητοποίηση του προσωπικού σε θέματα προστασίας προσωπικών δεδομένων. Στα πιο πάνω πλαίσια, το Τμήμα Τελωνείων προωθεί το ευρωπαϊκό πρόγραμμα Τελωνεία για την περίοδο 2021-2027, το οποίο χρηματοδοτεί δραστηριότητες που εκτελούνται από την Επιτροπή ή από τις χώρες που συμμετέχουν στο πρόγραμμα και οι οποίες συμβάλλουν άμεσα στην ανάπτυξη και κατάρτιση των ανθρώπινων ικανοτήτων.

Το πρόγραμμα Τελωνεία χρησιμοποιείται όχι μόνο για την υποστήριξη μιας ευρείας κλίμακας δραστηριοτήτων, όπως ενότητες ηλεκτρονικής μάθησης, επισκέψεις εργασίας, καθώς και εκπαιδευτικές συνεδρίες που συμβάλλουν άμεσα στην ανάπτυξη των ανθρώπινων ικανοτήτων αλλά και για την υλοποίηση του χρηματοδοτικού μέσου που στοχεύει στην αγορά και στην αναβάθμιση εξοπλισμού για τους τελωνειακούς ελέγχους.

Προκειμένου να επιτευχθεί η βελτιστοποίηση της εκπαίδευσης, το Τμήμα Τελωνείων σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και άλλους φορείς όπως την Κυπριακή Ακαδημία Δημόσιας Διοίκησης πραγματοποιεί σειρά συγκεκριμένων δράσεων επιμόρφωσης. Επιπρόσθετα παρέχει επιμόρφωση πέραν από το προσωπικό του, στους εργασιακούς του εταίρους.

Το Τμήμα Τελωνείων είναι κύριος συνεργάτης του Κυπριακού Κέντρου Ασφαλείας Χερσαίων Ανοιχτών Θαλασσών και Λιμένων "CYCLOPS" όπου συμμετέχει στο πλαίσιο του μοντέλου των παρεχόμενων εκπαιδεύσεων «Εκπαίδευση των Εκπαιδευτών». Μέσα από το υπερσύγχρονο εκπαιδευτικό κέντρο προωθείται η ενίσχυση της ανάπτυξης ικανοτήτων στον τομέα της ασφάλειας στην Κύπρο, στην Ανατολική Μεσόγειο και ευρύτερα. Λαμβάνοντας υπόψη τις εξελισσόμενες συναφείς προκλήσεις στην διεθνή κοινότητα, το "CYCLOPS" αναπτύσσει διεθνείς συνεργασίες για την παροχή εκπαίδευσης όπου, μεταξύ άλλων υπηρεσιών, το Τμήμα Τελωνείων συνδράμει ενεργά σε διάφορους τομείς όπως είναι οι τελωνειακοί έλεγχοι με στόχο την ανταλλαγή των εμπειριών και ενίσχυση της τεχνογνωσίας για καταπολέμηση της απάτης.

Μέχρι στιγμής, το Κέντρο συνεργάζεται με οργανισμούς των ΗΠΑ, καθώς και με προγράμματα του Γραφείου των Ηνωμένων Εθνών για τα Ναρκωτικά και το Έγκλημα (UNODC) – Global Maritime Crime Programme (GMCP) και Container Control Programme (CCP).

Δημιουργία Τελωνειακής Ακαδημίας

Στα πλαίσια της προετοιμασίας του Τμήματος Τελωνείων για τα «Τελωνεία 2030», της αναβάθμισης και εκσυγχρονισμού της υφιστάμενης εκπαιδευτικής στρατηγικής καθώς και της προώθησης του πολύπλευρου ρόλου των Τελωνείων, δρομολογείται η δημιουργία Τελωνειακής Ακαδημίας. Η Τελωνειακή Ακαδημία αποσκοπεί στην προετοιμασία των υφιστάμενων και μελλοντικών λειτουργών του Τμήματος ούτως ώστε να είναι σε θέση να αντιμετωπίσουν τις υφιστάμενες και νέες προκλήσεις στις οποίες καλούνται τα Τελωνεία να ανταποκριθούν, σε ένα διεθνές μεταβαλλόμενο περιβάλλον. Οι συνεχείς τροποποιήσεις της ενωσιακής τελωνειακής νομοθεσίας, η δημιουργία νέων συστημάτων, η βελτίωση υφιστάμενων ηλεκτρονικών υπηρεσιών, η καταπολέμηση της φορολογικής και τελωνειακής απάτης και του λαθρεμπορίου, η ενίσχυση της τελωνειακής και φορολογικής συμμόρφωσης αποτελούν στόχους και δράσεις που καλείται το Τμήμα να προάγει μέσω της Τελωνειακής Ακαδημίας.

Η Τελωνειακή Ακαδημία θα έχει ως γνώμονα να αναπτύσσει και να εφαρμόζει μεθοδολογία αναγνώρισης των αναγκών μάθησης, εκπαίδευσης και κατάρτισης του τελωνειακού προσωπικού, να οργανώνει, να προγραμματίζει και να υλοποιεί προγράμματα τόσο βασικής εκπαίδευσης φοίτησης όσο και προγράμματα ενημέρωσης και συνεχιζόμενης κατάρτισης προς το προσωπικό του Τμήματος και τους εργασιακούς εταίρους.

Η Τελωνειακή Ακαδημία θα διαδραματίσει ουσιαστικό ρόλο στην προετοιμασία και ετοιμότητα του Τμήματος για την ανάληψη της Προεδρίας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης το 1^ο εξάμηνο του 2026.

Επιδιωκόμενα αποτελέσματα

Δ2.Απλούστευση των διαδικασιών και εκσυγχρονισμός των υποδομών για τη διευκόλυνση του εμπορίου.

Μέσα από την υλοποίηση των πιο πάνω δραστηριοτήτων επιδιώκουμε την :

- Ταχύτερη παράδοση των εμπορευμάτων και εναρμονισμένη ανταλλαγή δεδομένων πληροφόρησης.
- Υποβολή λιγότερων δεδομένων στα τελωνεία πριν την παράδοση των εμπορευμάτων.
- Βελτίωση, απλοποίηση και εκσυγχρονισμό των διαδικασιών και του τρόπου λειτουργίας του Οργανισμού για την επίτευξη της βέλτιστης αποτελεσματικότητας προς όφελος τόσο των πολιτών όσο και των υπαλλήλων του Οργανισμού (ενίσχυση της

αποτελεσματικότητας του Τμήματος).

- Στενότερη και πιο δομημένη συνεργασία μεταξύ των τελωνειακών αρχών.
- Ενίσχυση της σχέσης και πιο ισχυρή συνεργασία μεταξύ του διασφαιστή και του τελωνείου ελέγχου.
- Συνεχή βελτίωση της εξυπηρέτησης των πολιτών και των επιχειρήσεων.
- Ορθολογική διαχείριση υποδομών.
- Αξιοποίηση και ανάπτυξη του ανθρωπίνου δυναμικού.
- Αύξηση των ηλεκτρονικών συναλλαγών / των ηλεκτρονικά παρεχόμενων υπηρεσιών.
- Την ενίσχυση της εξωστρέφειας του Οργανισμού.

Δραστηριότητα 3 (Δ3) – Εκσυγχρονισμός του νομοθετικού πλαισίου Αναθεώρηση της Σύμβασης του ΚΥΟΤΟ

Η Διεθνής Σύμβαση για την απλούστευση και την εναρμόνιση των τελωνειακών διαδικασιών (όπως τροποποιήθηκε), γνωστή ως Αναθεωρημένη Σύμβαση του Κιότο είναι το προσχέδιο για σύγχρονες και αποτελεσματικές τελωνειακές διαδικασίες στον 21ο αιώνα.

Στο πλαίσιο των συζητήσεων της Αναθεωρημένης Σύμβασης του Κιότο, η Επιτροπή Διαχείρισης της Αναθεωρημένης Σύμβασης του Κιότο (RKC-MC) του Παγκόσμιου Οργανισμού Τελωνείων (ΠΟΤ) και τα Μέλη της, λαμβάνοντας υπόψη τις συνεχόμενες εξελίξεις στο διεθνές εμπόριο, προσβλέπουν στην συνολική Αναθεώρηση της Σύμβασης. Η Αναθεώρηση της Σύμβασης γίνεται μέσα από την ανάγκη να κρατηθεί το κείμενο της επικαιροποιημένο σύμφωνα με τις τρέχουσες προκλήσεις και για προσαρμογή σε ένα μεταβαλλόμενο τελωνειακό περιβάλλον χωρίς χαρτί. Ως εκ τούτου, η ανάπτυξη της τεχνολογίας και η ανάγκη που δημιουργείται θα πρέπει να αντικατοπτρίζει την εκτεταμένη χρήση της ηλεκτρονικής υποβολής δεδομένων, αντί των έντυπων εγγράφων, σε όλες τις τελωνειακές διαδικασίες στο σύνολό τους καθώς και οι σύγχρονες και αποτελεσματικές τελωνειακές διαδικασίες, να διατηρούν την σωστή ισορροπία μεταξύ της διευκόλυνσης του εμπορίου και της διασφάλισης της προστασίας και της ασφάλειας. Μέσα από την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών, την αναβάθμιση των εργαλείων του ΠΟΤ, των κατευθυντήριων οδηγιών και της δομής της Αναθεωρημένης Σύμβασης του Κιότο, επιδιώκονται οι προτάσεις να είναι εύκολες και με απλές τελωνειακές διαδικασίες για πιο αποτελεσματικό τελωνειακό έλεγχο.

Το Τμήμα Τελωνείων συμμετέχει ενεργά στην εξέταση της Αναθεωρημένης Σύμβασης του Κιότο μέσω υβριδικών και δια ζώσης συναντήσεων του Παγκόσμιου Οργανισμού Τελωνείων.

Μεταρρύθμιση του Ενωσιακού Τελωνειακού Δικαίου

Η «ομάδα των σοφών» στην οποία ανατέθηκε η μελέτη για τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει η Τελωνειακή Ένωση αλλά και για το μέλλον της Τελωνειακής Ένωσης, εισηγήθηκε καινοτόμες

ιδέες στην έκθεση της, προβάλλοντας 10 δέσμες μέτρων που πρέπει να εφαρμοστούν μέχρι το 2030, προκειμένου να επιτευχθεί η μετάβαση της Τελωνειακής Ένωσης στο επόμενο επίπεδο. Απαραίτητη προϋπόθεση για την επίτευξη αυτού του στόχου αποτελεί,

- η μεταρρύθμιση του Ενωσιακού τελωνειακού κώδικα (UCC reform) η οποία, μεταξύ άλλων περιλαμβάνει:
 - ✓ μια νέα προσέγγιση όσον αφορά τα δεδομένα με στόχο τη μείωση της εξάρτησης από τελωνειακές διασαφήσεις
 - ✓ ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο συνεργασίας που να επιτρέπει την καλύτερη ανταλλαγή δεδομένων σε ολόκληρη την τελωνειακή ένωση, με την συμμετοχή των αρχών της εποπτείας της αγοράς, των φορέων επιβολής του νόμου και των φορολογικών αρχών
 - ✓ μεταρρύθμιση και επέκταση της ιδιότητας του εγκεκριμένου οικονομικού φορέα (ΑΕΟ)
 - ✓ ένα νέο πλαίσιο ευθύνης και εμπιστοσύνης, στο οποίο οι επιχειρήσεις θα επιδιώκουν την απόκτηση της ιδιότητας του ΑΕΟ
 - ✓ κατάργηση του ορίου τελωνειακής ατέλειας των €150 για το ηλεκτρονικό εμπόριο και ταυτόχρονα καθιέρωση απλουστευμένων συντελεστών για αποστολές χαμηλής αξίας
 - ✓ μετάβαση από τους ελέγχους που διενεργούνται στη βάση συναλλαγών (transaction - based approach) στους ελέγχους που διενεργούνται στη βάση λογιστικών συστημάτων (systems-based approach).

Πέραν των πιο πάνω, η «ομάδα των σοφών» εισηγήθηκε για την καλύτερη διαχείριση της είσπραξης εισαγωγικών δασμών, εκτίμηση του ελλείμματος των τελωνειακών δασμών σε ετήσια βάση όπως επίσης και τη διάθεση κατάλληλων πόρων, αναβάθμιση δεξιοτήτων και τον εξοπλισμό τελωνειακών διοικήσεων προκειμένου να διασφαλιστεί η πλήρης ικανότητα τους να εκπληρώσουν την αποστολή τους. Για την μετάβαση της Τελωνειακής Ένωσης στο επόμενο επίπεδο, απαιτείται πέραν από τη μεταρρύθμιση της νομοθεσίας και διαρθρωτική αλλαγή του τρόπου οργάνωσης και εξοπλισμού των τελωνειακών διοικήσεων.

Προσαρμογή της Εθνικής Νομοθεσίας και των τελωνειακών διαδικασιών στον Ενωσιακό Τελωνειακό Κώδικα και στις Πράξεις που τον Πλαισιώνουν

Η παρακολούθηση, η επικαιροποίηση, η αναπροσαρμογή και ο χειρισμός των θεμάτων και των διαδικασιών του Ενωσιακού Τελωνειακού Κώδικα γίνεται μέσω των διαφόρων Επιτροπών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου στις οποίες συμμετέχουν ενεργά τα κράτη μέλη. Το Τμήμα Τελωνείων συμμετέχει συνολικά σε 32 Επιτροπές με ποσοστό 10% του προσωπικού του.

Τα θέματα που ρυθμίζονται από τον Ενωσιακό Τελωνειακό Κώδικα για τα οποία παρέχεται δυνατότητα ρύθμισης σε εθνικό επίπεδο από τις Τελωνειακές Διοικήσεις των κρατών μελών

πρέπει να ενσωματώνονται στην Εθνική τους Νομοθεσία, ώστε να επιτυγχάνεται η συμμόρφωση με την Ενωσιακή τελωνειακή νομοθεσία.

Με σκοπό την εναρμόνιση του Εθνικού Τελωνειακού Δικαίου με το Ενωσιακό Τελωνειακό Δίκαιο, και δεδομένου ότι ο Καν (ΕΕ) 2016/341 αναφορικά με τις μεταβατικές διατάξεις ισχύει έως την ημερομηνία αναβάθμισης και έναρξης των νέων πληροφοριακών συστημάτων, επιβάλλεται να ληφθούν τα ακόλουθα μέτρα:

- η τροποποίηση της εθνικής νομοθεσίας προκειμένου να επέλθει πλήρης ευθυγράμμιση με τον Ενωσιακό τελωνειακό κώδικα.
- Η προσαρμογή της δευτερογενούς Εθνικής νομοθεσίας και των τελωνειακών διαδικασιών στο ενωσιακό τελωνειακό Δίκαιο και στις Πράξεις που τον πλαισιώνουν.

Σχετικά με την προσαρμογή της δευτερογενούς νομοθεσίας στον ενωσιακό τελωνειακό κώδικα, υπάρχει πληθώρα τροποποιήσεων των ΚΔΠ που εκδόθηκαν σύμφωνα με τον περί Τελωνειακού Κώδικα Νόμο αρ. 94(Ι)/2004 (εθνική νομοθεσία), με ταυτόχρονη έκδοση/κατάργηση /τροποποίηση των ΚΔΠ όπως τον εκσυγχρονισμό της ΚΔΠ περί εκτελωνιστών και ρύθμιση των τελωνειακών θεμάτων που άπτονται του επαγγέλματος του τελωνειακού αντιπροσώπου.

- Η χρήση, σε κάθε περίπτωση, τεχνικών ηλεκτρονικής επεξεργασίας δεδομένων για την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ τελωνειακών αρχών καθώς και μεταξύ οικονομικών φορέων και τελωνειακών αρχών, με συνεπακόλουθο την κατάργηση της έντυπης μορφής των εγγράφων βεβαίωσης του ενωσιακού χαρακτήρα.
- Με τη λειτουργία του ηλεκτρονικού συστήματος για την απόδειξη του ενωσιακού χαρακτήρα (Proof Of Union Status - PoUS) που είναι ένα νέο διευρωπαϊκό σύστημα για την αποθήκευση, διαχείριση και ανάκτηση των ηλεκτρονικών αποδεικτικών ενωσιακού καθεστώτος T2L/F και του τελωνειακού δηλωτικού εμπορευμάτων καταργείται η έντυπη μορφή των εγγράφων και η δια χειρός διαδικασία τόσο κατά την έκδοση όσο και κατά την αποδοχή.
- Η μετάβαση από το υφιστάμενο μοντέλο δεδομένων στο νέο ηλεκτρονικό μοντέλο το οποίο ονομάζεται EUCDM (European Customs Data Model).

Με την λειτουργία των νέων ηλεκτρονικών συστημάτων που αναμένεται να ολοκληρωθούν το 2025 και καλύπτουν όλο το φάσμα των εργασιών του Τμήματος Τελωνείων δηλαδή τις

τελωνειακές διατυπώσεις, τα τελωνειακά καθεστώτα και τη βεβαίωση του ενωσιακού χαρακτήρα, το Τμήμα θα πρέπει να μεταβεί από το υφιστάμενο μοντέλο δεδομένων στο νέο ηλεκτρονικό μοντέλο το οποίο ονομάζεται EUCDM (European Customs Data Model).

Σύμφωνα με το νέο μοντέλο δεδομένων τα στοιχεία που απαιτούνται στις τελωνειακές δηλώσεις και διασαφήσεις αριθμούνται διαφορετικά, εισάγονται νέα δεδομένα και τροποποιούνται άλλα. Επίσης όλες οι απαιτήσεις των δεδομένων, μορφότυποι, επεξηγηματικές σημειώσεις κλπ, συγκεντρώνονται πλέον σε ένα ηλεκτρονικό εργαλείο το οποίο είναι προσβάσιμο τόσο από το τελωνείο όσο και από τους οικονομικούς φορείς.

Στο νέο μοντέλο τελωνειακών δεδομένων της Ε.Ε. (EUCDM) θα εκπαιδευτούν οι τελωνειακοί λειτουργοί και οι οικονομικοί φορείς και συνεργάτες του Τμήματος, ώστε να μπορούν να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις των νέων τελωνειακών συστημάτων.

- Κανονισμός (ΕΕ) 2022/2399 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Νοεμβρίου για τη θέσπιση περιβάλλοντος ενιαίας θυρίδας της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα τελωνεία και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 952/2013.

Η προσαρμογή των τελωνειακών διαδικασιών στο περιβάλλον της ενιαίας θυρίδας προϋποθέτει αυτοματοποιημένη επαλήθευση των τελωνειακών διατυπώσεων από το Τελωνείο και την επιδίωξη συνεργειών μεταξύ όλων των εμπλεκόμενων υπηρεσιών που είναι επιφορτισμένες με τους διασυνοριακούς ελέγχους προκειμένου να διασφαλίζεται η τήρηση και η αποδοτική επιβολή της τελωνειακής νομοθεσίας και των ενωσιακών μη τελωνειακών διατυπώσεων που καλύπτει η ενιαία θυρίδα.

Προσαρμογή της εθνικής νομοθεσίας στις Ενωσιακές Οδηγίες των Φόρων Κατανάλωσης

Φορολόγηση της Ενέργειας με την αναθεώρηση της Οδηγίας 2003/96/ΕΚ

Υπάρχει σε εξέλιξη διαδικασία για αντικατάσταση της ισχύουσας Οδηγίας με άλλη, στην οποία βασικό στοιχείο είναι η συμμόρφωση με τους στόχους της Ευρωπαϊκής Δέσμης Προτάσεων FitFor55 που περιλαμβάνει πολιτικές για το κλίμα, την ενέργεια, τη χρήση γης, τις μεταφορές και τη φορολογία ώστε να επιτευχθεί μείωση των καθαρών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά τουλάχιστον 55 % έως το 2030.

Διαφοροποίηση του κοινού φορολογικού δείκτη σήμανσης που προστίθεται στο πετρέλαιο και την κηροζίνη

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή με την Εκτελεστική Απόφαση (ΕΕ) 2022/197 έχει καθορίσει ως κοινό δείκτη φορολογικής σήμανσης του πετρελαίου ντίζελ και του φωτιστικού πετρελαίου το προϊόν

με την εμπορική ονομασία “ACCUTRACE™ PLUS” σε αντικατάσταση του “Yellow 124”, με υποχρεωτική εφαρμογή από τις 18 Ιανουαρίου 2024.

Καθορισμός κοινών ελαχίστων συντελεστών (φύρα) για τα ενεργειακά προϊόντα στα πλαίσια τροποποίησης της Οδηγίας (ΕΕ) 2020/262

Η Οδηγία (ΕΕ) 2020/262 για τη θέσπιση του γενικού καθεστώτος των ειδικών φόρων κατανάλωσης, προνοεί στο άρθρο 6(10) ότι η Επιτροπή εκδίδει κατ’ εξουσιοδότηση πράξεις για τον καθορισμό των κοινών κατώτατων ορίων μερικής απώλειας. Ελλείπει όμως κοινών ορίων μερικής απώλειας, τα κράτη μέλη θα συνεχίσουν να εφαρμόζουν τις εθνικές διατάξεις.

Η διάρθρωση των συντελεστών ΕΦΚ στα βιομηχανοποιημένα καπνά με την αναθεώρηση της Οδηγίας 2011/64/ΕΕ

Στο πλαίσιο αξιολόγησης της Οδηγίας του Συμβουλίου 2011/64 της 21^{ης} Ιουνίου 2011 για τη διάρθρωση και τους συντελεστές του ειδικού φόρου κατανάλωσης που εφαρμόζονται στα βιομηχανοποιημένα καπνά από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, διαπιστώθηκε ότι χρήζει αναθεώρησης ως προς τα προϊόντα που καλύπτονται από αυτήν καθώς και ως προς τους ελάχιστους συντελεστές που εφαρμόζονται ανά κατηγορία βιομηχανοποιημένων καπνών. Αναμένεται η έναρξη των συζητήσεων για την αναθεώρηση της υπό αναφορά Οδηγίας σε ευρωπαϊκό επίπεδο αρχές του 2023 με σκοπό να ανταποκρίνεται και να καλύπτει τα νέα προϊόντα στον τομέα των καπνικών και να ανταποκρίνεται στους στόχους που έχουν τεθεί όπως η διασφάλιση των φορολογικών εσόδων και η προστασία της υγείας.

ΑΛΛΑ

Εισαγωγή Μηχανισμού Συνοριακής Προσαρμογής Άνθρακα (CBAM)

Μέσα στα πλαίσια της Δέσμης Προτάσεων FitFor55 βρίσκεται σε εξέλιξη συζήτηση στην αρμόδια Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την θέσπιση ενός συστήματος που να διασφαλίζει ότι τα εισαγόμενα προϊόντα θα υπόκεινται στους ίδιους κανονισμούς όσον αφορά την επιβάρυνση για άνθρακα, με τα εγχώρια παραγόμενα προϊόντα. Ο μηχανισμός αυτός αφορά λιπάσματα, αλουμίνια, σίδηρο, τσιμέντο και ηλεκτρική ενέργεια.

Κανονισμός για την παράνομη κατασκευή και εμπορία πυροβόλων οπλών.

Στο πλαίσιο αναθεώρησης του κανονισμού για την παράνομη κατασκευή και εμπορία πυροβόλων όπλων που στοχεύει στην καταπολέμηση της παράνομης διακίνησης πυροβόλων όπλων, των ουσιαστών συστατικών μερών τους και των πυρομαχικών τους και στη διασφάλιση της ομοιόμορφης εφαρμογής του πρωτόκολλου των Ηνωμένων Εθνών σχετικά με την

καταπολέμηση της παράνομης κατασκευής και διακίνησης πυροβόλων όπλων, των εξαρτημάτων τους, των μερών τους και των πυρομαχικών τους σε όλα τα κράτη μέλη, το Τμήμα Τελωνείων έχει σημαίνοντα ρόλο αναφορικά με την εισαγωγή, εξαγωγή και διαμετακόμιση.

Επιδιωκόμενα αποτελέσματα

Δ3.Εκσυγχρονισμός του νομοθετικού πλαισίου

Μέσα από την υλοποίηση των πιο πάνω δραστηριοτήτων επιδιώκουμε :

- Σχετικά με την Αναθεωρημένη Σύμβαση του Κιότο, ένα ολοκληρωμένο σύνολο ενιαίων αρχών με απλές, αποτελεσματικές και προβλέψιμες τελωνειακές διαδικασίες για αποτελεσματικό τελωνειακό έλεγχο.
- Ενίσχυση του θεσμικού και νομικού πλαισίου αναφορικά με την διαχείριση κρίσεων.
- Μεταρρύθμιση του Ενωσιακού Τελωνειακού Κώδικα ώστε να δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις για τη μετάβαση της Τελωνειακής Ένωσης στο επόμενο επίπεδο.
- Πλήρης ευθυγράμμιση της εθνικής νομοθεσίας με τον Ενωσιακό τελωνειακό κώδικα.
- Ολική προσαρμογή της δευτερογενούς νομοθεσίας (ΚΔΠ) στον Ενωσιακό τελωνειακό κώδικα και στις Πράξεις που τον πλαισιώνουν.
- Πλήρης μετάβαση σ' ένα ηλεκτρονικό περιβάλλον χωρίς χαρτί.
- Ευελιξία, ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και μείωση του λειτουργικού κόστους για τις επιχειρήσεις.
- Μείωση των περιπτώσεων φυσικής παρουσίας των συναλλασσόμενων στα Τελωνεία.

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

Το Τμήμα Τελωνείων συνεργάζεται ενεργά με τους εργασιακούς του εταίρους τόσο σε εθνικό όσο και σε διεθνές επίπεδο. Η τελωνειακή συνεργασία μεταξύ των Μερών είναι θεμελιώδης για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ και των κρατών μελών της, καθώς και την προστασία και την ασφάλεια των πολιτών, των αγαθών και του περιβάλλοντος.

Στα πιο πάνω πλαίσια έχει υπογράψει Μνημόνια Κατανόησης με διάφορες κυβερνητικές υπηρεσίες όπως η Κυπριακή Αστυνομία, η Πολιτική Αεροπορία καθώς και Αρχές όπως η Αρχή Αντι- Ντόπινγκ, οι Ταχυμεταφορείς και αεροπορικές εταιρείες. Επιπρόσθετα το Τμήμα συνεργάζεται με τα κράτη μέλη της ΕΕ, τρίτες χώρες, άλλες κυβερνητικές υπηρεσίες, διεθνείς Οργανισμούς όπως, ο Παγκόσμιος Οργανισμός Τελωνείων (ΠΟΤ), ο Παγκόσμιος Οργανισμός Εμπορίου (ΠΟΕ), η EUROPOL.

Το Τμήμα Τελωνείων ως μέλος του ΠΟΤ από το 1968 συμμετέχει τόσο σε υβριδικές, διαδικτυακές όσο και σε δια ζώσης συναντήσεις του Οργανισμού ενώ εκπροσωπείται ενεργά

σε συναντήσεις της ΕΕ και του Συμβουλίου όπως στην Ομάδα Τελωνειακής Πολιτικής της ΕΕ, σε συναντήσεις υπό το τρίο Προεδρίας του Συμβουλίου της ΕΕ, στις ετήσιες Συνόδους των Γενικών Διευθυντών στο Συμβούλιο της Τελωνειακής Συνεργασίας του ΠΟΤ καθώς και σε συναντήσεις της Ευρωπαϊκής Περιφέρειας του ίδιου Οργανισμού.

ΜΕΤΡΗΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

Οι Διευθυντές των Τελωνείων των κρατών μελών της ΕΕ στα πλαίσια της καλύτερης διακυβέρνησης της Τελωνειακής Ένωσης, είχαν διαπιστώσει ότι το κάθε κράτος μέλος εφαρμόζε τις δικές του μεθόδους μέτρησης ελέγχων και αποτελεσμάτων και ο στόχος της απόλυτα ομοιόμορφης εφαρμογής της ενωσιακής τελωνειακής νομοθεσίας σε όλα τα κράτη μέλη ήταν εξαιρετικά δύσκολος. Ενόψει τούτου, συμφώνησαν ότι όλα τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν Ισοδύναμα Αποτελέσματα (Equivalent Results). Μέσα στα πιο πάνω πλαίσια, το Τμήμα Τελωνείων της Κυπριακής Δημοκρατίας, όπως και οι άλλες τελωνειακές διοικήσεις των κρατών μελών της ΕΕ, έχει δέσμευση να ενημερώνει την ΕΕ σε σχέση με τα αποτελέσματα των δραστηριοτήτων του.

Ως εκ τούτου, παρατίθενται ενδεικτικοί δείκτες μέτρησης επίδοσης και απόδοσης των αποτελεσμάτων του Τμήματος για τον πιο πάνω σκοπό:

1. Ποσοστό των ελέγχων που έχουν ως αποτέλεσμα τη μη συμμόρφωση:
 - κατά την διαδικασία τελωνισμού.
 - σε εκ των υστέρων ελέγχους.

2. Ποσοστό ελέγχων στις εισαγωγές (εγγράφων και φυσικού ελέγχου).
3. Ποσοστό ελέγχων στις εξαγωγές (εγγράφων και φυσικού ελέγχου).
4. Ποσοστό ελέγχων στη διαμετακόμιση (εγγράφων και φυσικού ελέγχου).
5. Ποσοστό εκ των υστέρων ελέγχων (εγγράφων και λογιστικών ελέγχων).

6. Ποσοστό των εμπορευμάτων που αποδεσμεύονται:
 - κάτω από πέντε λεπτά.
 - εντός πέντε λεπτών μέχρι μίας ώρας.
 - από μία ώρα μέχρι δώδεκα ώρες.
 - από δώδεκα ώρες μέχρι σαράντα οκτώ ώρες.
 - πάνω από σαράντα οκτώ ώρες.

7. Ποσοστό της συνήθους διαδικασίας παράδοσης εμπορευμάτων (standard declarations)
 - στις εισαγωγές.

- στις εξαγωγές.
- στη διαμετακόμιση.

8. Ποσοστό απλουστευμένων διαδικασιών:

- στις εισαγωγές.
- στις εξαγωγές.
- στη διαμετακόμιση.

9. Ποσοστό των εσόδων τα οποία εισπράττονται ηλεκτρονικά και αριθμός των αντίστοιχων συναλλαγών.

10. Ποσοστό κατασχέσεων καπνικών προϊόντων, ναρκωτικών και άλλων ελεγχόμενων ουσιών και φαρμάκων.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Με ορίζοντα το 2025, το Τμήμα Τελωνείων επιδιώκει την αντικατάσταση των υφιστάμενων ηλεκτρονικών συστημάτων με σύγχρονα συστήματα πληροφορικής, τη βελτίωση, απλοποίηση και εκσυγχρονισμό των τελωνειακών διαδικασιών και του τρόπου λειτουργίας του Τμήματος για την επίτευξη της βελτίωσης της αποτελεσματικότητας του και την παροχή αναβαθμισμένων ποιοτικών υπηρεσιών προς όφελος των πολιτών, των επιχειρήσεων, των φορέων του δημόσιου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα όπως επίσης και του προσωπικού του Τμήματος.

Το στρατηγικό σχέδιο του 2023-2025 είναι άρρηκτα συνδεδεμένο με την προετοιμασία του Τμήματος για τα «Τελωνεία 2030». Μέσα από το στρατηγικό του σχέδιο, το Τμήμα αναδεικνύει τις δυνατότητες του σε καιρούς που διαγράφονται διαρκώς δυσκολότεροι. Η επιτυχία του στρατηγικού σχεδίου του 2023-2025 απαιτεί τη συμμετοχή, σε όλες τις φάσεις και με συγκεκριμένο ρόλο, του ανθρώπινου δυναμικού του, για το οποίο δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στη διαρκή επιμόρφωση, ανάπτυξη και διαχείριση του, προκειμένου να ανταποκριθεί στις τρέχουσες και μελλοντικές απαιτήσεις και ανάγκες, ώστε να προσαρμοστεί στο εξελισσόμενο εργασιακό περιβάλλον.

Η συνεχής και η στενή συνεργασία με τα υπόλοιπα Υπουργεία, Υπηρεσίες, εργασιακούς εταίρους και άλλες Τελωνειακές Διοικήσεις είναι απαραίτητη έτσι ώστε μέσα από την εκπλήρωση του Οράματος του Τμήματος Τελωνείων να επιτευχθεί ο Στρατηγικός του Στόχος.